

Bellpuig

REVISTA QUINZENAL
Nº 512 - ANY XXXVI
Artà, 28 de gener 1995 (200 pts.)

Programa d'Educació Ambiental

(pp. 7, 10 i 32)

Sant Antoni 1995: dia feiner i molta de festa

De res no hi va valer que Sant Antoni s'escaigués entre setmana. Moltíssima gent, festes animades i un temps ideal. Tot, com de costum, va sortir tal com s'esperava i tothom se n'ha alegrat. El ball de davant la Sala, just abans de partir cap a l'Ofici, després d'Es Beneir, és un dels actes amb més caràcter: és com la ballada oficial de la festa... si n'exceptuam d'altres també emblemàtics. El primer davant cal l'Obrer, el dia 16 matí, el de la sortida de l'Ofici i el darrer un altre cop davant la Casa d'Es Trui. Molts d'anys.

El programa 5B es presenta a Artà (p. 3)

L'Hospital de Manacor, avança (p. 5)

Jaume Morey Cañellas, *junior doctor* a Gal·les (p. 20)

Bellpuig
Revista quinzenal

Num. 512 28 gener 1995

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà. Apartat nº 96

Tel. i Fax 83 50 33

(contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969
Imp.: Tirrena S.A. (Manacor)

c/ Pintor Gris, 2 tel. 55 52 12

Redacció:

Julen Adrián

Joan Amorós

Guillem Bisquerra

Rafel Carrió

Antoni Esteva

Andreu Genovard

Sebastià Ginard

Jaume Morey

Francesc Munar

Climent Obrador

Rafel Pérez

Antònia Vives

Col.laboracions:

Miquel Dalmau

Joan Esteva

Maria Gelabert

Pere Ginard

Bartomeu Jaume

Miquel Mestre

Antoni Muñoz

Antoni Picazo

Jaume Sureda

Bartomeu Tous

Pere Vicens

Administració:

G. Bisquerra. Tf. 83 62 88.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats. No garanteix la publicació d'originals no demanats ni es compromet a donar-ne explicacions.

Bellpuig surt dos cops cada mes llevat dels extres de Sant Salvador i de Nadal.

5B

Parteix el 5B. A la pàgina següent hi ha la referència de la reunió mantenguda a la Sala entre el Conseller Pere J. Morey i l'Ajuntament d'Artà per tal de programar les reunions informatives en què s'oferiran les possibilitats del programa 5B als empresaris artanencs.

És un moment crucial. De la resposta que es trobi depèn que el futur econòmic d'Artà tenguin un sentit o altre. De la capacitat de captar les potencialitats del programa que demostrin els artanencs dependrà que s'aprofiti o no la gran oportunitat que representa. Sempre són necessàries tant la fredor en l'anàlisi com el coratge en les decisions, i ara més que mai. Saber estar a l'altura de les circumstàncies suposa ara saber entendre el sentit de l'ocasió i aprofitar-la. No hi valdran excuses. O l'oportunitat de benefici cau en mans d'artanencs, o no caurà, o caurà en les d'altres. Després no hi valdran raons.

Educació ambiental

A Artà ve d'enrere la vocació de donar relleu als valors ambientals. Fa molts d'anys que les repoblacions forestals intenten contrarestar els efectes devastadors dels incendis. Fa molts d'anys que les NNSS començaren a plantejar unes exigències proteccionistes, contestades fins i tot per qui no hi té veu qualificada. Fa molts d'anys que a les escoles, i a **Bellpuig**, i entre els ciutadans es presenten i fomenten les opcions ecològiques com a apropiades al model de desenvolupament que es vol per Artà. Fa molts d'anys que hi ha campanyes de conscienciació i programes d'educació ambiental.

El del 95 ja ha començat. A més dels actes habituals n'hi ha dos d'extraordinària significació.

Per una part la campanya de recollida selectiva de residus, amb la inauguració del Punt Verd ocorreguda dimarts passat i de la qual oferim la corresponent

informació. Hi destaca la impressió que la Consellera Ferrer se'n va dur de la sensibilitat que hi ha a Artà per aquestes qüestions, traduïda en la favorable acollida al Punt Verd.

Per altra, que en el programa d'enguany s'hi inclou un acte que serà la presentació en societat de la finca municipal de Betlem, que tindrà lloc (vegeu-ne la informació en aquesta edició) el proper diumenge 12 de febrer.

No cal dir que **Bellpuig** considera extraordinàries aquestes notícies i encoratja els seus lectors a adherir-se a participar en aquestes qüestions.

Sant Antoni

Quina festada tot i ser dia feiner! Ho digueren molts d'artanencs, satisfets de l'èxit de la festa de Sant Antoni. Volem cridar l'atenció dels nostres lectors en els suggeriments que hem recollit a la secció del contestador automàtic: són una prova de l'interès amb què els artanencs segueixen aquesta festa.

Precisament l'èxit continuat que en els darrers anys s'incrementa ens ha de moure a la reflexió.

En primer lloc hem de pensar que si no hem arribat encara al sostre, poc ens hi falta. Poc més pot créixer la festa si tenim en compte que afegits postissos només la desvirtuarien. Els actes tradicionals, que es demostrin capaços de mantenir l'atractiu any rere any, són prop del punt límit (i ja ens voldríem error).

En segon lloc hem d'entendre que aquesta festa tan genuïna té un paper a jugar en el model econòmic que a l'empara del programa 5B es pot implantar a Artà.

I en tercer lloc ens convé pensar si és o no l'hora de reflexionar-ho tot i vetlar perquè l'esplèndida realitat de la festa assegurui la possibilitat de complir el doble paper (lúdic i com una de les pilastres de l'atractiu singular del nostre poble) que en els mesos immediats sembla que s'haurà de perfilar.

Disculpes

Començarem l'any amb bon peu. A la primera pàgina del primer número de l'any, ja ens equivocàrem de data i, sense voler, va sortir la de l'anterior. La maqueta base ens va jugar una mala passada: mudàrem el número, mudàrem l'any, però ens va passar per malla la data. Havia de ser 14 de gener de 1995. Només ens consola la certesa que els nostres lectors saben subsanar els nostres errors i, a més, ens els perdonen.

BELLPUIG
ÉS
FER POBLE
subscriuiu-vos-hi

El programa 5B es presenta a Artà

Ja s'ha definit el calendari de reunions amb els diferents sectors socio-econòmics.

El passat dilluns dia 23 el Conseller d'Agricultura Pere J. Morey, acompanyat de la gerent del Consorci 5B a Balears, Bàrbara Mestre i del secretari general tècnic Josep Antuñia, visitaren Artà. La visita responia a una reunió que el passat divendres 13 s'havia acordat per part del Consell Executiu que fa el seguiment dels programes europeus a les Balears i del qual forma el batle Miquel Pastor. En la reunió ja es tractaren temes puntuals sobre el Programa 5B a Artà i es confirmaren de nou els projectes que en el seu dia es presentaren a Brussel·les fins al punt que el proper dia 3 de març, el president de la Comissió Europea de Seguiment dels Programes Europeus de Brussel·les, Alexandre Quequi, visitarà Artà per conèixer in situ les operacions que s'hi tenen projectades. Segons el Conseller Morey, l'expectativa creada per la proposta que ell mateix portà a la seu de la Comunitat Europea és molta i d'aquí el seu interès per supervisar-la i tirar-la endavant. A la vista d'això, es repassaren detingudament les accions concretes proposades i s'elaborà un calendari per donar a conèixer les possibilitats d'ajudes que el 5B ofereix als diferents sectors socio-econòmics del municipi. A la vista d'això, està previst que el Consorci 5B i l'Ajuntament aquesta mateixa setmana remetin les diferents circulars a aquelles persones que poden estar interessades en agroturisme i turisme rural, als propietaris de petites i mitjanes empreses i al públic en general per assistir a diferents reunions per a cada un dels sectors i que comptaran amb la presència del mateix Conseller d'Agricultura. Aquestes reunions informatives estan previstes per als dies 15, 17 i 24 de febrer i es complementaran amb

Els assistents a l'entrevista del dia 23 de gener

una campanya de difusió a través dels mitjans de comunicació locals.

L'acceptació i l'interès que el sector privat demostra en aquests primers contactes sembla que són fonamentals per a la Comissió de Seguiment dels

Programes, amb la qual cosa s'espera una resposta positiva per part dels diferents sectors per tal d'avaluar al màxim la proposta d'Artà en l'esmentada visita del comissari europeu, el dia 3 de març. Tot plegat, sembla que ens espera un mes de febrer ben mogut.

Estacions, vies i records a Mallorca

Amb aquest títol i des del passat diumenge dia 15 ha tengut lloc a les sales d'exposicions de Na Batlessa una mostra fotogràfica de Pep Moreno. L'exposició, composta per 94 fotografies de gran format, presenta una visió molt particular i original de la xarxa de vies de FEVE a Mallorca i l'estat en què es troba avui en dia. Totes les estacions de la part forana de Mallorca -les que estan encara en funcionament i les que no- i molts dels

seus elements identificatius són presents des del sensible punt de vista del fotògraf Moreno que, amb la seva particular visió, reflecteix una Mallorca -la del tren- a la qual resten pocs dies de subsistència. L'estació d'Artà també hi és present, amb magnífiques i suggerents fotografies que ben segur refrescaran la memòria a més d'un. L'art de la càmera és palpable en moltes de les fotos, així com també ho és l'agudesa a l'hora d'enregistrar el moment i la situació en què han estat fetes. **Estacions, vies i records** restarà oberta al públic fins el dimarts dia 31, de les 19 a les 21 hores.

NECESITA USTED UN SEGURO?
ECESITA INFORMACIÓN DE LOS SEGUROS QUE HAY EN EL MERCADO?
ECESITA AMPLIAR LOS QUE YA TIENE CONTRATADOS?

PROFESIONAL TITULADO, QUE SIN NINGUN COSTE ADICIONAL, LE OFRECERÁ ASESORAMIENTO PROFESIONAL GARANTIZADO E IMPARCIAL QUE, SIN ESTAR VINCULADO A NINGUNA COMPAÑÍA DE SEGUROS (PARA NO PERDER LA OBJETIVIDAD), LE ACONSEJERA LO QUE ES MEJOR Y MAS ADECUADO PARA USTED.

LE FACILITAMOS ASESORAMIENTO Y PRESUPUESTO SIN COMPROMISO SOBRE CUALQUIER SEGURO

CORREDOR DE SEGUROS INSCRITO EN EL REGISTRO DE LA DERECCION GENERAL DE SEGUROS.

**CATALINA
TH. BONNÍN**

carrer Quatre Cantons, 5 (07570 - Artà) - Tel. 83 60 22 - Fax. 83 60 85

Robatoris de bestiar

Segons les averiguacions realitzades per **Bellpuig**, des de fa una llarga temporada a Artà es produeixen una sèrie de petits robatoris de bestiar que trasbalsen els pagesos. Els responsables d'aquests fets sempre actuen sigilosament, a hores intpestives, quan saben que no poden ésser descoberts. La seva forma d'actuació és molt particular ja que els furtis no es produeixen en gran quantitats, la qual cosa els podria delatar. Els responsables sempre actuen en gran coneixement de causa i generalment se'n porten mens petits, cabrits i, sols en alguns casos mens o cabres grans.

La majoria de furtis estan fets a la zona de S'Estelrica, Ses Corballes i Son Catiu, és a dir, entre les carreteres de Palma i de Capdepera, un triangle de molts camins amb una xarxa viària de fàcil accés, una zona molt transitada per la qual cosa el trànsit d'automòbils o de furgonetes no resulta estrany. Naturalment les altres zones d'Artà també estan afectades per aquests robatoris, però en menor mesura i sempre amb grans espais de temps entre ells.

Els lladres s'emparen, a més, en la quantia econòmica del robatori que com sempre sol ésser molt petita (de mil a cinc mil pessetes) molts afectats se'n afluïxen de denunciar el fet i assenyalar els sospitosos la qual cosa sempre va en benefici dels responsables dels furtis. Aquest modus d'actuació no arruïna els pagesos, però avui en dia i tenint en compte els escassos rendiments que dona foravila, a un pagès que li prenguin bestiar li fan malbé s'anyada.

Aquesta diguem-ne màfia rural que actua per les nostres contrades és difícil d'aturar, gairebé impossible, si no es compta amb la col·laboració ciutadana. Per això mateix si qualcú es afectat per aquest furt el primer que ha de fer, sempre, es denunciar el fet i els sospitosos o responsables si creu que n'hi ha. Per altra part, els ciutadans que puguin tenir notícies, o bé que han sentit o vist qualche cosa que els pugui parèixer sospitosa cal que col·laborin i ho manifestin a les autoritats.

Crida al carnaval

La comissió de festes del carnaval ja s'ha reunit per tal de preparar les Rues del carnaval com es fa cada any.

Enguany, i davant el fet que de cada any més la rua del Dijous Llarder sembla en decadència, s'ha decidit donar-li un altre caire per veure si surt més llúida.

Per això el passat dia 24 es va reunir la comissió amb un grup bastant gros de ximbombes per tal de parlar i trobar la forma de dur a terme la idea. Després de debatre el tema, es decidí que enguany la rua del Dijous aniria encapçalada per un grup de ximbombes el més nombrós possible, darrere seguirien tots els disfressats, i la banda de música tancaria la comitiva.

Així les coses, es va acordar celebrar unes ximbombades preparatòries i es decidí fer-ne

Mn. Antoni Gili, amb les persones que l'acompanyaren a la taula de presentació del seu darrer llibre.

Aportació al Cançoner Popular

El passat dissabte dia 14 tengué lloc a la sala d'actes de la Residència la presentació del llibre del nostre conciutadà i col·laborador Antoni Gili **Aportació al Cançoner Popular de Mallorca** del P. Rafel Ginard Bauçà. En aquesta mateixa edició trobareu un escrit de Mn. Gili referit a l'obra que va presentar. L'acte comptà amb la presència de l'autor del pròleg, Gabriel Janer Manila, doctor en pedagogia per la UIB, que versà sobre l'encomiable i meritòria tasca que suposa aquesta nova aportació al nostre cançoner per part de Mossèn Gili, a qui animà a continuar treballant en tals afers i agraf la diligència d'haver pensat en ell a l'hora de fer el pròleg. L'acte fou presidit pel batle Miquel Pastor i també es comptà amb la presència de l'editor d'El Tall, editorial en què ha estat publicat, Josep Joan Vidal, i també amb la presència del president de la Comissió de Cultura del CIM, Antoni Sansó, qui també encoratjà l'autor perquè aquest volum no fos el darrer. L'acte congregà un nombrós públic que, al final de les paraules pronunciades per Mn. Gili, l'agràcia amb un calorós aplaudiment. Enhorabona i endavant.

una el proper divendres dia 10 de febrer, a les 20,30 hores a dins la plaça del mercat.

Bellpuig es fa ressò de la proposta i des d'aquestes línies convida tots els ximbombes de la vila a assistir a aquest assaig del dia 10 i també a tota la gent que hi vulgui participar.

Esquí a Super Espot

Tal i com s'ha fet en les passades festes de Nadal i Cap d'Any, l'Ajuntament ha tornat a organitzar un viatge a la neu enfocat sobretot per a les famílies d'Artà que hi puguin estar interessades. El fet que les dates de l'anomenada «setmana blanca» en què les escoles posen punt a mitjan febrer no estassen concretats fins fa pocs dies ha retardat la confirmació de les dates d'aquest viatge a la neu. Definitivament, les dates del viatge són del 18 al 24 de febrer, això és, partir en dissabte a les 23 hores i tornar el divendres, un dia després del dijous llarder, a les 23'30 hores. Tant l'anada com la tornada és en vaixell (camarot o butaca) i, a part del cost del

trasllat, el preu inclou:

- estatge a Espot (a 1 km de les pistes)
- els trajectes en autocar de Barcelona a les pistes i viceversa
- el trasllat diari a les pistes
- pensió completa
- 10 hores de classes d'esquí
- material per esquiar (botes i esquís)
- remuntadors a les pistes
- assegurança

Les reserves s'han de fer al mateix Ajuntament deixant un depòsit de 5.000 pta. per cada reserva que es faci. El termini per a fer reserves acaba el proper dia 5 de febrer.

"ADICTES A LA MÚSICA"
Nous programes
al mes de març

Manuel del Castillo Rey, Director Provincial de l'INSALUD

«L'hospital de Manacor serà un gran hospital»

Redacció.- El passat dia 21 de desembre l'Ajuntament i l'INSALUD firmaren el conveni pel qual l'Hospital d'Artà és cedit a l'INSALUD per a les funcions de Centre de Salut. Amb aquesta cessió, serà l'organisme sanitari el que se'n cuidarà del manteniment. La visita a la seu i el contacte amb el Director Provincial ens va permetre obtenir-ne informació sobre l'altre gran projecte sanitari que els artanencs tenen en perspectiva. Es tracta de l'Hospital Comarcal de Manacor, les obres del qual segueixen a bon ritme i s'espera que abans del mes de juny estiguin acabades. Després de l'equipament, hi ha la data de principis de 1996 com a probable entrada en funcionament del nou centre hospitalari.

El moment de la signatura del conveni entre l'Ajuntament d'Artà i l'INSALUD.

El doctor Castillo ens diu que «serà un gran hospital». La seva funció superarà l'estricta de centre comarcal per funcionar segons els paràmetres del que anomenen hospital de sector. «Si volem que alleugeri Son Dureta, ha de ser un centre que pugui oferir serveis de qualitat que el facin atractiu als ulls de la població». La inversió, entorn dels 5.000 milions de pessetes supera els estàndards dels hospitals comarcals i està previst que tenguí les darreres innovacions tecnològiques. Els usuaris que no siguin de l'estricta zona d'influència de Manacor (Alcúdia-Pollença, o Lluçmajor, com a exemples) també han d'estar predisposats a anar-hi, a causa de l'atractiu dels serveis que s'hi ofereixen.

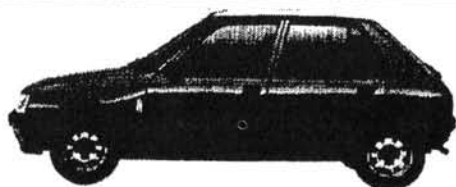
Les habitacions seran unes dos-centes, que seran per a dues persones, llevat d'aquelles que per la característica del tractament, han de ser individuals; també seran individuals les de maternitat ja que és un fet social i no una malaltia. Assegura que les habitacions dobles és el més convenient i que és el que hi ha a centres de països desenvolupats.

Les instal·lacions de quiròfans, tècniques de ràdio-diagnosi i sales d'espera seran com si fos un hospital de 500 llits, perquè es faran moltes intervencions menors sense ingressar el malalt, donat que la nova tendència és disminuir els dies d'hospitalització i que el malalt es recuperi a casa seva.

L'hospital comptarà amb totes les especialitats, tant mèdiques com quirúrgiques, llevat de les supra-especialitats com és cirurgia cardíaca.

L'obertura d'un hospital d'aquestes característiques farà que s'acabin les llistes d'espera, tant d'intervencions quirúrgiques com de visites a l'especialista.

També es pretén un nou model de gestió, encara per definir, que vol aconseguir una dinamització del funcionament. Es parla que es constituirà una mena de Consell d'Administració en què hi haurà representació els organismes sanitaris competents, INSALUD, Conselleria i Ajuntaments, per tal de descentralitzar-ne la gestió i apropar-la a la població.

TALLERS DE REPARACIONS
Miquel Jaume Ferragut
VENDA D'AUTOMOBILS
NOUS I USATS

Taller: Pl. Conqueridor, 9 - Mostrador: C. Nou, 18
 Tel. 83 63 01 - ARTÀ

ESTANC CAN CABRER

caça i pesca

Pau Cabrer Mestre
 Ant. Blanes, 30 tel. 83 60 94 - Artà

Pere Pujol i la seva «Rondalla»

Vint-i-cinc figures de la «Rondalla» de Pere Pujol desfilaren a les beneïdes que es feren per Sant Antoni a Palma, al carrer de Sant Miquel, just davant Sant Antoniet. En aquesta desfilada s'hi va exhibir per primera vegada, i possiblement l'última, la darrera de les figures que l'artista ha incorporat a la cinquantena llarga que formen el conjunt. Es tracta de la de Martí Tacó, amb el cap del drac tallat sobre l'esquena, que a la fotografia adjunta, d'Agustí Torres, podem veure davant el portal de Ca Mu Mare, estudi de Pere Pujol.

En Pere continua treballant amb el que ell considera l'obra de la seva vida, la «Rondalla». Cada any fa una nova figura, de grans proporcions. Ja té pensada la que farà enguany, que segurament serà Na Magraneta. «Això no vol dir», ens assegura, «que si em surt una idea bona per a un altre personatge, no mudàs de plans per aprofitar-la» ja que en la seva imaginació hi té moltes figures programades. Paral·lelament segueix un procés de restauració de figures ja fetes, especialment de les primeres que realitzà perquè ara, que ha depurat molt la tècnica

pel que fa a volums i proporcions, les veu millorables.

A les desfilades és difícil sobrepassar, per exemple, els vint-i-cinc personatges

el conjunt, caldrien més de 80 persones. Per aquest malaveig que comporta una sortida, no vol fer més que una desfilada anual, tot i que enguany, excepcionalment, podria fer-ne una segona a principis de març en ocasió d'una festa a celebrar en un poble de Mallorca. Amb tot, encara s'ha de confirmar.

Quant al futur de la «Rondalla», «sempre aniré fent obra, tot la que pugui. De cada dia em preocupa més fer feina de qualitat en la «Rondalla»». En aquesta línia té un projecte ambiciós: els personatges d'En Gostí Lladre que ell considera la rondalla d'Artà, sempre que se sàpiga anar més enllà del títol i entrar en el personatge. Segons li va confessar un dia don Francesc de B. Moll, és una de les millors rondalles de totes.

En Pere Pujol també té altres projectes. En el mes d'abril té previst obir una exposició a Son Carrió, en els actes d'inauguració del nou Casal de Cultura que s'ubicarà a una casa antiga que ha estat restaurada. Més envant, ja en el mes de setembre, té en projecte una exposició al claustre de Sant Antoniet, patrocinada pels Comerços Sant Miquel.

perquè li cal molta de gent i, coincidint amb Sant Antoni, és difícil trobar qui vulgui deixar la festa d'Artà. Si sortís tot

JOYERIA

VIKY

RELOJERIA - PLATERIA

Fabricación Propia

Carrer de Ciutat, 16
Teléfono 56 22 63
ARTA (Mallorca)

Programa d'Educació Ambiental

El CIM destina 500 milions a reciclatge i 20.000 a la Incineradora

Demanam que la recollida selectiva tenguin el mateix tractament i les mateixes inversions que les que es fan per la Incineradora

«Combinar reciclatge i incineració de residus és la pitjor solució: encareix l'incineració i bloqueja les inversions en reciclatge»

«El reciclatge, una opció sense límits» va ser el tema amb què Toni Font, biòleg i membre del GOB i Greenpeace, va obrir el cicle de conferències del programa d'Educació Ambiental elaborat per l'SMOE. El conferenciant obrí la seva intervenció amb una reflexió sobre els canvis que forçosament haurà d'afrontar la societat actual, basada en el consum accelerat de recursos exhauribles, sobretot energia, i a mesura que els límits d'aquests es veuen més a prop.

Punts verds

El biòleg plantejà que en un poble de les dimensions d'Artà és possible mantenir i recuperar el costum de separar les restes orgàniques, de menjar sobretot, (la meitat del pes dels fems d'una família), per donar de menjar als animals domèstics o fer compost. A continuació passà revista a tots els components dels fems que a partir d'ara es podran reciclar gràcies a la recollida selectiva que s'està impulsant al poble: paper i cartró, vidre blanc i de color, oli industrial, oli domèstic, piles, roba (fibra), llaunes (a Mallorca es tiren anualment 11 milions de llaunes), trastos vells (electrodomèstics, mobles...).

El membre del GOB destacà que actualment existeix el 90% de la tecnologia necessària per reciclar tots els residus domèstics i denuncià que si encara

Toni Font en un moment de la seva conferència dia 20 de gener

no s'han abordat en gran escala ha estat pels interessos de la indústria de la incineració, que té previstes unes inversions públiques de 20.000 milions de pts a Mallorca, en tant que només es dediquen 500 milions en un termini de 4 anys per desenvolupar la recollida selectiva i el reciclatge.

Sobre el sistema dels punts verds (els d'Artà, a Ses Pesqueres i a la sortida cap a la Colònia, i el de la Colònia a la plaça del Club Nàutic, s'inauguraren el passat dimarts 24), va dir que havien nascut com una operació de rentada de cara del CIM, però que malgrat la petita inversió realitzada estaven tenint un funcionament molt bo i en 6 mesos s'estan sobrepassant totes les previsions.

Per aquest ecologista el contenidors de recollida selectiva es col·loquen a la sortida dels pobles perquè estan pensats per a gent que hi va en cotxe, gent que ho tenguin molt clar, «els fonamentalistes del

reciclatge», va dir, «esper que se facin més coses i que sobretot els avenços es faran en la prevenció de residus i en la consciència de la gent que evitarà comprar determinades coses».

Recollida selectiva i estalvi econòmic

Font subreixà que tot el que no s'aboqui en els punts verds anirà a parar a la incineradora i a més dels problemes ambientals i la tudaissa de recursos que provoquin, s'hauran de pagar a TIRME, empresa concessionària de la incineració, a un preu aproximat de 10 pts. per quilògram de fems que es duguin a cremar. En acabar el col·loqui, el regidor Monserrat Santandreu manifestà que l'Ajuntament haurà de renovar pròximament la concessió de la recollida de fems i que hauran d'avaluar les tones que es recullin als punts verds per deduir-les

MOTOS-BICICLETES
COMERCIAL SANSALONI

c/ fondo nº 5 - tel. 83 62 93 - ARTÀ

del nou contracte de concessió. Font explicà que, a més de les raons que els ecologistes sempre han fet servir, la recollida selectiva pot significar un estalvi important de doblers per al municipi davant les pujades del preu d'eliminació dels residus que suposarà la incineradora, i que els ajuntaments hauran de repercutir en pujades de taxes de fems.

Reducció en origen

També defensà que les empreses que produeixen productes no reciclables haurien de ser forçades a fer-se càrrec dels seus residus per tal que canviassin els seus mètodes de producció i, així, limitar la producció de residus des del mateix origen en els processos industrials. Cità com exemple el cas de la indústria farmacèutica que actualment no té previst com destruir o eliminar les restes de medicaments.

«Hi ha moltes estratègies de reducció de residus», va dir, «des de les que podem fer nosaltres, com ara no comprar un determinat producte perquè per exemple no utilitza envasos retornables com són els de vidre, a les opcions normatives que consisteixen en aprovar lleis que donin un valor a les coses, com a les llaunes o botelles, de manera que passi com amb els carros de les grans superfícies, que si no els deixes al seu lloc perds vint duros. Per exemple a Dinamarca no es poden utilitzar envasos de refrescos que no siguin retornables».

El cost de la recollida selectiva

«És un problema posar la mà en el foc sobre el preu de la recollida selectiva», afirmà Toni Font. La raó segons ell està en la fluctuació dels preus en els mercats. Va posar l'exemple del mercat de paper que puja o davalla segons les partides de paper vell d'importació que arriben d'Alemanya; feia 15 dies estava a bon preu, alt, però no es pot saber com estarà

demà. «S'ha d'evitar que el paper es cremi o no en funció de les fluctuacions del mercat, no és solament una qüestió de preu, l'important és reutilitzar els recursos. Actualment el paper no val el preu ambiental que costa: tallar arbres, transport, contaminació de la indústria paperera, aigua... tot això no es posa en pessetes».

Del vidre també va dir que és un bon negoci. «Emaya accepta tot el que li donin, i gent tan poc sospitosa d'ecologista com el batle de Santanyí braveja que guanyen doblers amb el vidre que recullen al poble. La xatarra també té un bon mercat». Per altres productes com són els olis i les piles el problema no és l'econòmic, sinó que no tenen altra alternativa: reciclar o contaminar i enverinar el medi ambient, com fan els qui cremen olis industrials a les teuleres. Els olis de cuina tampoc no es poden tirar pels desguassos perquè impedeixen el funcionament correcte de les depuradores. Cal reciclar-los perquè es poden utilitzar per fer sabó i cosmètics.

Reciclatge o incineració

El públic assistent (en aquesta primera xerrada no arribà a la meitat de la sala) escoltà amb interès l'exposició que acabà amb un torn de preguntes que s'allargà gairebé una hora. Sobre la possibilitat de compaginar reciclatge i incineradora Font es mostrà radical: «Són sistemes conceptualment incompatibles, a força de decrets del govern els poden fer simultanis, però un sistema racional no pot contemplar aquest matrimoni contra natura que fa que la incineració s'encareixi i la recollida selectiva no es fa eficaç perquè hi ha coses que estan desincentivades pel fet que hi ha una incineradora. És la pitjor solució que es podia prendre. Evidentment s'ha d'aturar la incineradora i fer només recollida selectiva i desenvolupar polítiques de reducció de residus, de reutilització i la indústria del reciclatge. A més, per a uns mateixos fems no pots

doblar les inversions, o van a reciclatge o a incineració. Si s'anàs amb criteris purament econòmics i de gestió adequada dels nostres doblers s'hagués optat per la recollida selectiva. Però la pressió de la indústria incineradora pesa molt». Font reiterà les crítiques als problemes que generen les incineradores (abocadors on tirar les cendres que una vegada encimentats arriben la meitat del pes dels fems cremats, dioxines fums i contaminació d'aqüífers, etc.), tampoc les estalvià per al PSOE, (que van ser els que la proposaren inicialment) i que ara està donant suport al Govern Balear del PP, mentre a la Comunitat Autònoma de Madrid Leguina s'oposa a la incineradora que vol fer l'ajuntament governat pel PP, o la secretaria del Medi Ambient Cristina Narbona ha decidit no impulsar cap incineradora nova.

Optimisme

El to de la xerrada va ser prou optimista «De cada vegada més els països més avançats són els que produeixen menys residus, i la raó és senzilla: són els que en produeixen més, tenien més problemes i han començat abans a cercar solucions, és el cas de Japó i Alemanya». Entre experiències positives a Mallorca destacà la del sector olier, que s'està organitzant per reutilitzar els envasos i restes d'oli que consumeix el sector turístic (750.000 garrafes de 5 litres es fabriquen i es tiren cada any), o la dels magatzems Alcampo que, forçats per les fortes tarifes que els ha aplicat l'ajuntament de Marratxí, recullen selectivament més que tots els punts verds de Mallorca plegats. L'única solució per aturar la incineradora és arruinar-la reciclant els fems». Al cap i a la fi els punts verds i els contenidors repartits pel poble seran le urnes electorals on els ciutadans resoldrem l'alternativa entre reciclatge o la incineració; encara que de moment s'ha d'anar a votar en cotxe.

LLISTA DE NOCES

ELECTRODOMÈSTICS

JUGUETERIA

Comercial Sansaloni

OBJECTES REGAL

C/ RECTA, 2 TEL. 83 62 93 - ARTÀ

Asfalt per als camins rurals

Aquesta mateixa setmana els enginyers de la Conselleria d'Agricultura han posat fita a Artà per, juntament amb el regidor d'Obres i Serveis, Bartomeu Ginard, iniciar les obres d'asfaltatge dels camins de foravila del municipi. Sembla que el camí de Son Puça serà el primer en adobar i asfaltar donada la precarietat en què es troba el pis i, sobretot, els pontets de desaïgüament que el travessen en diferents punts. Després d'aquest camí es preveu continuar amb els de Can Canals, S'Estelrica, Es Rafal, Ses Païsses i Son Duc. Si després d'arreglar aquests camins resta pressupost es determinarà quins afegits són més necessaris per asfaltar. Recordem que la dotació pressupostària per a aquestes obres a Artà supera els setanta milions de pessetes només per Artà.

Solucions per a Costa i Llobera

El passat dilluns dia 23, el Dtor. General d'Obres Públiques comunicà via telefònica i de forma oficial a l'Ajuntament que els tècnics de la Conselleria estan elaborant una proposta per intentar solucionar els problemes que el batle Sr. Pastor, acompanyat per diversos veïnats de la barriada, li exposaren en una entrevista que tengué lloc a finals de desembre del passat any. El Sr. Le-Senne es comprometé amb el batle Miquel Pastor a presentar la proposta dels tècnics a finals de febrer. Segons ens informà el batle mateix, la seva proposta passa per la creació d'una rotonda en el creuer de davant el carrer de Son Servera i la prolongació d'una voravia alçada que separaria els dos sentits de la circulació donant lloc a una àrea de descans per poder travessar els vianants, amb la qual cosa només haurien de tenir esment a un sol sentit de circulació. Així mateix, no queda clar si aquesta voravia es perllonga

Moment en què els tècnics municipals i personal de la constructora fan el replantejament de les obres.

Obres a Na Batlessa

Aquesta setmana han començat les obres de tancament i acondicionament dels exteriors de Na Batlessa. Després d'haver complit les tramitacions corresponents d'exposició pública i adjudicació, només concursà a les obres l'empresa de construcció Jaume Orell, que féu una oferta lleugerament superior a la proposta municipal però que contemplava petites millores com a compensació. Aquesta mateixa empresa ha estat la concessionària d'unes obres que, com podeu veure a la foto, ja s'han iniciat. Recordem als nostres lectors que aquestes consisteixen en la construcció de gavetes per

als arbres i l'entrespolament dels jardins, així com el tancament amb reixes de tot el recinte a fi de tenir més controlada la casa i els seus voltants, prevenint-la d'accions vandàliques com les que en repetides ocasions s'han detectat en hores intenses.

només fins al creuer amb el carrer del Ponterró, si fins al carrer Major o si fins davant la Guàrdia Civil, cosa que sembla poc probable. Al marge d'això, també es contempla la suficient il·luminació dels creuers esmentats, del creuer del carrer del Ponterró i del creuer del carrer Major.

A l'espera de la proposta oficial, l'Ajuntament té prevista una reunió amb els veïnats preocupats per aquest tema el proper dilluns dia 30 per tal de comentar els contactes haguts amb la Conselleria d'Obres Públiques de forma més directa.

Urb. Sos Monjos - Tel. 83 51 90
Artà

gimnàs artà

AEROBIC
YOGA
KARATE

GIMNASIA MANTENIMIENTO
PESAS MUSCULACIÓN
SAUNA-MASAJES-CAFETERIA

ACTIVITATS D'ACONDICIONAMENT DE LA FINCA DE BETLEM

L'Ajuntament dóna a conèixer la finca al poble

Per al proper dia 12 de febrer, l'Ajuntament ha organitzat, com a activitat inclosa en el Programa d'Educació Ambiental d'enguany, una visita organitzada a la finca de Betlem, de propietat municipal. La visita en qüestió pretén donar a conèixer la finca a tothom que la vulgui visitar i fer l'ofertament públic a tot el poble per iniciar-ne la rehabilitació i acondicionament per a tots aquells usos que l'Ajuntament, a suggeriment de les diverses entitats ciutadanes i particulars trobin oportuns. Efectuada ja una visita amb les associacions de pares dels diferents col·legis de primària d'Artà el passat dissabte dia 14 de gener per tal de mostrar-los el lloc per a possibles activitats que les escoles hi vulguin organitzar, el proper diumenge dia 12 totes les entitats i associacions locals estaran convidades per a participar, d'acord amb les seves possibilitats i interessos a conèixer la finca i les activitats que, en un principi, té previstes l'Ajuntament per dur-hi a terme de forma immediata com són ara el tancament de l'accés a la finca i la rehabilitació de l'edifici dels soldats.

Segons el batle Miquel Pastor, «les tasques d'acondicionament previstes per diumenge dia 12 no són més que un acte simbòlic per visitar i donar a conèixer una propietat de la qual tot el poble se'n pot beneficiar en molts d'aspectes donada l'àmplia gamma de possibilitats i recursos que ofereix. Les característiques de la finca i les condicions en què ara es troba ens han duit a plantejar una proposta que creim que pot ésser interessant per a tots, petits i gran, i que de cara al futur, com a gran zona verda pública, ofereix unes possibilitats que poden ésser molt favorables tant per Artà com per la Colònia de St.Pere».

Adecentar els jardins de la caserna dels soldats, aixecar petites esportellades de la paret que el circumda i una sembrada d'alzines, a part d'una torrada per a tots els participants, són alguns dels actes que ens han pogut avançar i que, aquesta mateixa setmana es faran públics mitjançant cartells i invitacions a totes les entitats i associacions del poble. Informaren de com ha anat.

Ha obert una clínica veterinària a Artà Maria Magdalena Adrover, manescala

Fou una premonició? El fet és que na Maria Magdalena Adrover, Malindra, de pare artanenc i mare llorencina, va néixer el matí del dia 4 d'octubre de 1968, festivitat de Sant Francesc d'Assís, patró dels manescals. I el darrer dia d'agost de 1994 va aprovar -quin alé que va fer!- la darrera assignatura que li quedava per ser llicenciada en Veterinària. Na Maria Magdalena ja és manescala: és la primera manescala artanenca. I ara ha obert una clínica veterinària en el nostre poble.

Bellpuig.- Vares néixer el dia del patró dels manescals i el teu veïnat va ser Antoni Gili, un dels manescals més estimats del nostre poble. El teu futur professional era clar.

Maria Magdalena Adrover Pont.- Pots pensar! Casualitats que no tenen res a veure. Però sí que és cert que Antoni Gili va ser un manescal molt estimat. Encara ara hi ha pagesos que me'n parlen d'ell...

B.- Fer de manescal sembla cosa d'homes...

MMAP.- Ara ja no hi ha res d'homes ni de dones. El futur ha de ser la igualtat entre els homes i les dones.

B.- Quines perspectives professionals tens?

MMAP.- Amb en Jesús López i en Jeroni Alzina, tots dos de Capdepera, hem muntat una clínica a Artà de petits animals i feim feina per foravila. També

som els manescals de l'ADS Comarca de Llevant d'ovelles.

B.- I acabes d'obrir una clínica allà on la teva família va tenir, durant molts anys, un comerç...

MMAP.- Efectivament, fa poc, i i en associació amb en Jesús i en Jeroni hem constituït una comunitat de béns, i a més de treballar a Capdepera hem obert una clínica a calcs meus pares. Per ara em va molt bé i estic molt il·lusionada.

B.- El bestiar ja no representa el mateix que abans. En el nostre poble, l'agricultura i la ramaderia són activitats econòmiques gairebé residuals. Segur que això ha de repercutir en la feina dels manescals.

MMAP.- És cert que les feines que avui fa un manescal de poble com el nostre no són les mateixes que abans; temps enrera cap pagès no hagués pagat per curar un moix. A la meua professió, com supòs que en les altres, es tracta d'adaptar-se a les necessitats de cada moment... el que és cert, però, és que en els clients habituals de tot manescal -els pagesos- ara se n'han afegit uns altres: aquelles persones que tenen animals de companyia.

B.- Però també saps curar els ases.

MMAP.- És clar que sé curar ases. Sé curar tots els ases, menys els que són de l'espècie humana. Aquests no solen tenir cura.

Club 3a edat

La Directiva del Club de la 3a Edat, en data del 13 de gener, va acordar per unanimitat donar les gràcies a totes les persones que han col·laborat per dur a terme, el dia 8 de gener passat, la representació de l'espectacle ELS REIS MAGICS.

Enhorabona a tots.

Signat, el President: Israel Sánchez.

Nou Donat a Sant Salvador

Fa pocs dies que ens han confirmat la notícia. En Tomeu Esteva Rosselló, Cinto, ha acceptat ser el nou donat de Sant Salvador.

Si tot va envant, el relleu de n'Andreu i na Margarita, els actuals donats, es farà el 1r de març vinent. Segons ens han informat ja es trobaven cansats i amb edat de retirar-se i passar els darrers anys de la seva vida a caseva amb tranquil·litat.

En Tomeu ens digué que una vegada decidit a donar aquesta passa té molta d'il·lusió per començar aquesta nova feina i que la família ho ha acceptat sense dificultats.

Vagi, per tant, la nostra sincera enhorabona a en Tomeu i a la seva família, desitjant-li salut per poder desenvolupar la feina de guardià del nostre estimat Santuari.

Josep Silva, candidat del PSOE

L'Agrupació Socialista del PSOE d'Artà ens ha fet arribar el comunicat que reproduïm tot seguit:

«L'Agrupació Socialista d'Artà, reunida en assemblea general ahir 24 de gener de 1995 a la nit, designà candidat a l'Alcaldia per a les properes eleccions municipals a JOSEP SILVA JIMÉNEZ.

L'acord es prengué per unanimitat de tots els assistents a l'assemblea.

JOSEP SILVA ja fou candidat a l'Alcaldia en les passades eleccions municipals. En aquests moments és portaveu del Grup Municipal Socialista a l'Ajuntament.

Respecte a la resta de la llista cal dir que ja es troba dins la fase de concretar per donar-li el vist-i-plau definitivament.

Artà, 24 de gener de 1995. El Secretari d'Organització. Pere Llinàs Morey (signat)».

Josep Silva Jiménez es converteix, per tant, en el primer dels candidats decidits per participar a les eleccions municipals del 28 de maig.

Barreres a Can Canals

Fa un parell de setmanes que a l'entrada del camí que condueix a les cases de Can Canals, han posat unes barreres metàl·liques, encara que no estan tancades a pany i clau. Això no tendria més importància si no fos que aquest camí té empriu a altres finques segregades fa molts anys. Bellpuig ha sabut que els propietaris d'aquestes finques s'han queixat del fet i hem parlat amb ells per separat i tots estan en contra de tal decisió, encara que sembla que no han pres cap mena de mesura oficial. Així mateix ens han mostrat les escriptures privades i notariales que defineixen les propietats i on hi resa una clàusula que els empara el dret de camí de carro de 4 metres d'amplada, amb la condició que els confrontants han de netejar-lo quan calgui.

Segons els sembla el motiu de les barreres ve de quan es va fer la primera presa d'aigües a Can Canals i que hagueren d'obrir camí dins la muntanya per tal de

poder arribar al punt on fer-hi la feina. I pensen si una condició amb la propietat i el Govern Balear fos que una vegada acabades les obres s'havia de tancar el pas, però no a l'entrada de la finca sinó on obriren el camí dins la muntanya.

Un dels afectats ens ha dit que ho té en mans d'un advocat, un altre que espera la contesta de l'Ajuntament sobre el permís de la instal·lació de les barreres i altres encara no han donat cap passa, però tots temen que el propietari de la finca gran de Can Canals qualche dia els tanqui el pas a pany i clau, cosa que consideren il·lícita.

Els veïns afectats són na Maria Lliteras Espinosa, Esperança Lliteras Mestre, Joan Arrom Sancho, la família Ginard Nicolau i dos estrangers dels que no hem pogut saber els noms.

Aquestes segregacions foren fetes per don Julio Trujillo (EPD) i els padrins o pares dels veïns afectats, devers l'any 1935, més o manco, i ara els propietaris ja són els néts o fills dels mateixos.

La barrera al portell de Can Canals

CARPINTERIA SANCHO

**MUEBLES DE COCINA Y BAÑO
DOBLE ACRISTALAMIENTO HERMETICO**

C/. Ciutat, 63 - 07570 - ARTÀ
Tel. 83 55 83

TEIXITS LLEVANT

(Balín)

(Clàssics - Novetats - Importació)

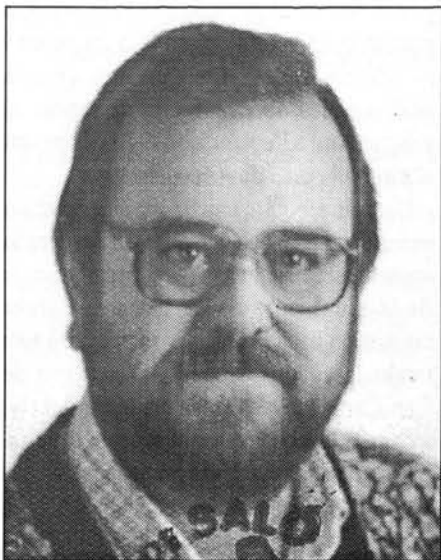
Plaça Barcelona, 2

Tel. 457078

(Davant l'Estadi Lluís Sitjar. Bus nº 8).

ATENCIÓ ESPECIAL ALS ARTANENCS

Necrològiques

Sebastià Sansaloni Lliteras, DEP.

Sebastià Sansaloni

Sebastià Sansaloni Lliteras, nascut a Artà el 26 de maig de 1947 i resident a Palma amb la seva família, va morir a Sort (Lleida) el passat dia 13 en la col·lisió que l'autocar en què viatjava va tenir contra una pala mecànica que llevava neu en un revolt de la carretera.

Amb la seva família participaven en un viatge a la neu i a la tornada tengueren l'accident en què moriren ell i el conductor. L'impacte contra la barrera lateral de protecció va ser tan fort que, pel que sembla, li provocà la mort instantània. L'autocar es va precipitar tot seguit per un terraplè i per poc no va caure dins el riu, circumstància que, de produir-se, encara hauria fet més greu l'accident.

En Sebastià seia a la cadira de davant, que fins pocs moments havia ocupat la seva esposa, guia del grup. Quan aquesta va decidir anar a la part de darrere per descansar i fumar, un nin del passatge es va asseure a la cadira buida. En Sebastià el va fer llevar perquè considerava que era un seient perillós per a un nin, i l'ocupà ell. Als cinc minuts es va produir la col·lisió amb el fatal resultat.

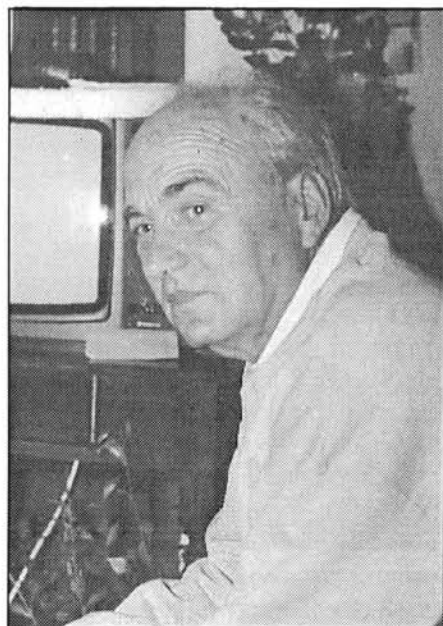
En Sebastià va viure a Artà fins als 13 anys, en què va passar a estudiar a la Porciúncula. Finalment no acabà els estudis religiosos i es va establir a Palma, concretament a S'Arenal, on treballava a la sucursal del Banco de Santander.

La inhumació es va fer a la tomba familiar d'Artà. Des de **Bellpuig** expressam a tots els seus familiars el nostre condol.

Pere Fernández Cursach

El passat dia 9 de gener va morir en Pere Fernández Cursach precisament el dia que complia 72 anys, després d'haver patit 6 anys de la malaltia que el va portar a la mort.

En Pere ha estat quasi tota la seva vida un home popular dins el nostre poble. Quan feia el servei militar va aprendre l'ofici de sastre, professió que durant molts anys exercí essent vanguardista de la moda dins Artà. També es va distingir per la seva afició al món del teatre, ja que formava part amb les obres que es representaven al teatre de Ca'n Mas, i recentment amb el Grup Escènic Artanenc amb l'obra «El tio Pep se'n va a Muro». Mai estaven per ell a l'hora de treballar per fer patrons i tallar roba per confeccionar disfressos, tant per la seva família com per molta altra gent. Formava part de la Comisió del Carnaval i ajudava a les feines pròpies del carrrec. A més, en Pere tenia una personalitat molt remarcada. No fa molts anys va tenir la idea de fer tapissons amb els quals va fer

algunes exposicions. A les portes de la mort va dir a la seva dona que no el ploràs quan es morís perquè ell havia viscut sempre com un rei.

Rebin el nostre condol la seva esposa, filles, germans, gendres, nets i altres familiars.

Al Cel sia.

Esquí
a
Super
Espot

Tal i com s'ha fet en les passades festes de Nadal i Cap d'Any, l'Ajuntament ha tornat a organitzar un viatge a la neu enfocat sobretot per a les famílies d'Artà que hi puguin estar interessades. El fet que les dates de l'anomenada «setmana blanca» en què les escoles posen punt a mitjan febrer no estassen concretats fins fa pocs dies ha retardat la confirmació de les dates d'aquest viatge a la neu. Definitivament, les dates del viatge són del 18 al 24 de febrer, això és, partir en dissabte a les 23 hores i tornar el divendres, un dia després del dijous llarder, a les 23'30 hores. Tant l'anada com la tornada és en vaixell (camarot o butaca) i, a part del cost del trasllat, el preu inclou:

- estatge a Espot (a 1 km de les pistes)
- els trajectes en autocar de Barcelona a les pistes i viceversa
- el trasllat diari a les pistes
- pensió completa
- 10 hores de classes d'esquí
- material per esquiar (botes i esquís)
- remuntadors a les pistes
- assegurança

Les reserves s'han de fer al mateix Ajuntament deixant un depòsit de 5.000 pta. per cada reserva que es faci. El termini per a fer reserves acaba el proper dia 5 de febrer.

Ha mort l'ermità Dionís

El passat dia 17 va morir a l'ermita de Betlem l'ermità Dionís. L'ermità Dionís (Bruno Pila Capó), havia nascut a Felanitx el 31 de març de 1904. Va entrar a la Congregació eremítica de Mallorca el 6 de gener de 1922. Professà el 1923 i va ser destinat a l'ermita de Valldemossa. L'any 1925 hagué d'anar a servir la pàtria i va ser destinat a Àfrica. Acabat aquest servei va tornar l'any 1927 i va renovar els vots, ja de caràcter perpetu, l'any 1928. El següent va ser destinat a l'ermita de Betlem on el 1930 passà a ser el superior de la comunitat. L'any 1936 fou destinat a Felanitx i el 1946 passà un any a Artà, provisional i com a mestre de novicis, fins que el 1949 s'hi quedà destinat altre pic. L'any 1957 fou destinat a Felanitx perquè fou nomenat Superior General de l'Ordre, càrrec que va ostentar durant 18 anys.

Més tard va estar a les ermites de Bonany i a Santa Magdalena fins que la varen tancar definitivament, i l'any 1989 va tornar a Artà ja amb caràcter definitiu.

L'ermità Dionís va dedicar 77 anys de la seva vida a la Congregació Eremítica, essent un ermità molt apreciat pels qui el tractaren i sobretot pels seus germans ermitans. Home d'una virtut sòlida i ferma va estar molt entregat a la seva feina dins la comunitat. Era molt aficionat a la lectura i per tant estava sempre assabentat del que passava més enllà de les fronteres de l'ermita. Va tenir sempre una memòria molt clarivident, llevat dels darrers 6 mesos en què la seva malaltia li va impedir les facultats i havia d'estar a una cadira de rodes i ser cuidat totalment pels seus germans ermitans. Aixímateix i durant els darrers 15 dies de la seva vida va estar lúcida i clara, fet com a miraculós, ecepte les darreres 24 hores d'agonia.

A la foto, l'ermità Dionís, el primer de l'esquerra.

Les exèquies i funeral varen ser molt emotives i participades per molts capellans que concelebraren l'Eucaristia i molta gent d'Artà i altres indrets ompliren totalment la capella, amèn de la seva família assistent a l'acte. Acabat el funeral, cos present, traslladaren el difunt al cementiri de l'ermita on seria inhumat el

dia següent.

L'ermità Gabriel, Superior General de la Congregació, una vegada acabat el funeral, agraí amb paraules emocionades l'assistència de les persones que havien acompanyat l'ermità Dionís en les seves exèquies.

Al Cel el vegem.

ARTESANIA

MALLORQUINA

CA'N SIURELL

Catalina Morey Esteve

Carrer Sta. Catalina, 12
Tel. 83 54 99
Part. 83 62 14
ARTÀ

Ventajas
de Altura
para su
Nómina

Acceso a Todos los Productos y Servicios de Banca March

■ Cambio de domiciliaciones sin cargo	■ Préstamos Hipotecarios
■ Seguro de Accidentes gratuito	■ Cuenta Ahorro Vivienda
■ Tarjeta 4B y Visa	■ Seguro Hogar
■ Anticipo Nómina	■ Plan de Pensiones
■ Crédito Consumo	■ Depósito Futuro

Infórmese en cualquiera de nuestras oficinas.

BANCA MARCH

ASÍ DECLARO

Sant Antoni Abat, la festa.

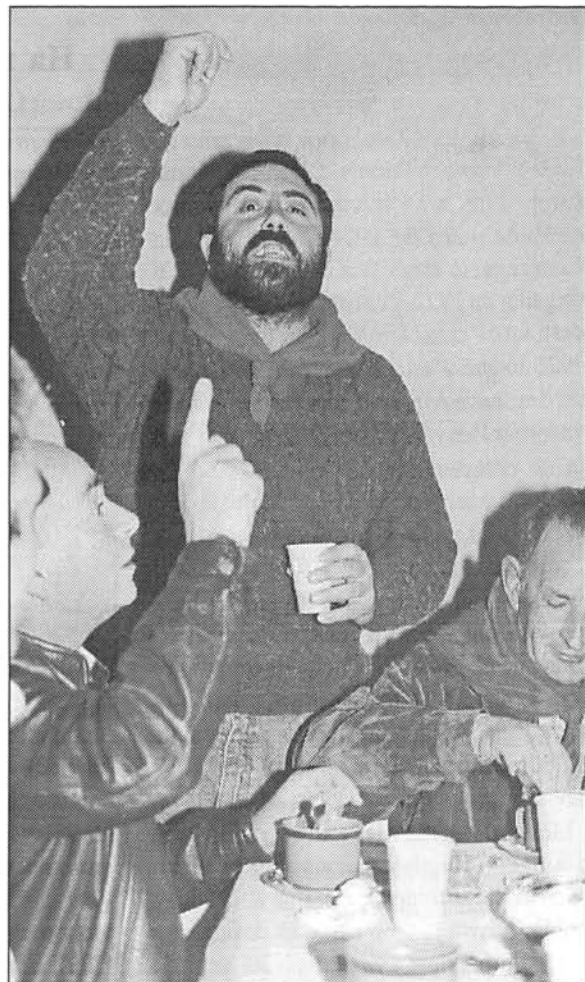
Encara els Reis Màgics no havien posat peu al vaixell que els conduiria al seu país, com ja repicaven les campanes anunciant la proximitat de les festes de Sant Antoni. Dia rere dia i matí i capvespre, els altaveus de la Sala no es cansaven de cantar les cançons pròpies de la festa i la tonada de la música.

Així arribarem a dia 16. De bon matí, els Obrers i ajudants, juntament amb les autoritats i convidats, feren la berenada de costum, enguany a ca'n Miquel Cursach, Obrer que duia el trui. A les 9 començà la primera ballada per donar pas a començar la volta per tot el poble amb els dimonis, música, agrupació d'Artà Balla i Canta, autoritats i un nombrós grup de gent festerà darrere per fer la tradicional capta. Fent la volta, passaren per tots els col·legis i s'engrossava la comitiva amb els al·lots i professors que deixaren les classes per sumar-se a la festa. Passava de bon tros migdia

La primera cançó, al berenar de Can Miquel de Xiclati.

Dissabte de Sant Antoni, sortida de ca l'Obrer.

quan acabaren a Ca l'Obrer amb tres ballades seguides a la casa.

Arribat l'horabaixa, altra volta la comitiva va sortir de la casa del trui, per anar a les Completes. Com anys anteriors, la gent que estava al carrer poc a poc feia grossa l'acompanyada i l'Església quasi resultà insuficient perquè tothom pogués gaudir de la funció. Acabades les pregàries, es cantaren les cançons, tothom a viva veu que feia retronar les paretts amb l'«Assistiú a lo elogi...»

Seguidament, l'encesa dels foguerons i la ballada dels dimonis amb la música per molts foguerons. Més tard començà de veres la disbauxa. Milers de persones recorrien els foguerons del poble que, en nombre superior als 40, cremaven per poder torrar la panxeta, botifarrons i llangonissa, que ben amarada de sangria o vi, ajudaven a dur més marxa. Gent de per tots els indrets de la comarca i també de l'interior de Mallorca, igualment de Ciutat i també els estrangers que hivernen a la nostra contrada, junts amb companyonia, cantaven les cançons més atrevides però sense cap mena de censura. El fogueró de Na

CONSULTORI MÈDIC

clínic Artà

c/ Ciutat, 39 - tel. 83 62 37
07570 - Artà

MEDICINA GENERAL
REUMATOLOGIA
CIRURGIA
DIETÈTICA
REVISIONS MÈDIQUES GENERALS (cheques)
GINECOLOGIA
PEDIATRIA
CERTIFICATS carnets d'armes
I de conduir

Batlessa, el dels Independents, el de Costa i Llobera, el de l'Obrer del Trui, el des Marxando, Na Caragol, s'Almudaina i tants més que no anomenam, feren les delícies dels molts visitants a la nit dels foguerons fins ben passada la mitja nit. El vi, sempre en troba qualcun de desprevengut i agafa la mètlera corresponent, però això també forma part de la festa perquè solen ser inofensives.

El dia de Sant Antoni, els que formen part de la covalcada ja s'aixequen de bon matí (sembla com un miracle), i comencen a voltar muntats a les bísties per més tard fer la concentració al Coll de N'Abrines per anar a les beneïdes. Enguany encara varem batre el rècord de bestiar, potser

El primer ball, davant sa casa des trui.

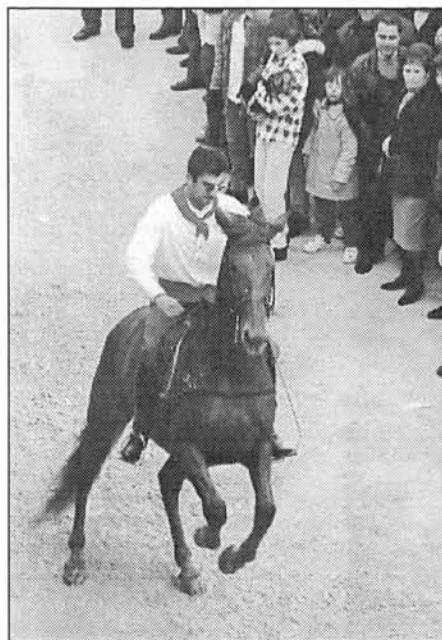
Dinar de joves

perquè el temps va ser benigne (no com l'any passat que va fer brusca a l'hora de beneir), enguany tant a la nit abans com a la covalcada, el temps va ser meravellós.

Així tenim que les bísties muntades foren 154. Bestiar amb carros i cabriols: 30 i 17 amb a motor i altres. En total 184 bísties i 17 variats sumen 201, 11 més que el 94. Les beneïdes com sempre un total èxit de participació i expectació. Els dimonis i Sant Antoni feren les tradicionals baralles i els cavallistes es

veu que de cada any dominen més els animals i els numerets es succeïen. Els videos i les càmeres de fotos no paraven d'agafar escenes infernals i animals.

Després del ball tradicional davant la Sala, la comitiva de dimonis, música, autoritats, Obrers i gent en general es dirigiren cap a l'ofici, enguany encapçalat pel que fou vicari d'Artà durant 28 mesos, entre els anys 1951-53, Mn. Sebastià Miralles, de feliç record entre els artanencs que ara tenim mig segle passat. El sermó,

Cavalls ben ensinistrats.

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Despatx central:

Rafel Blanes, 51 - Artà - Tel. 83 61

l'engirgolà meravellosament i després cantàrem tots les gloses del Sant.

Seguidament, ja era ben tardet, molts cap a la casa del trui on en Toni Butler tenia preparades les millors gloses del seu Argument i les cantaren a viva veu per acabar amb la darrera: I ara per acabar, diguem visca Sant Antoni.

Espectacular galopada.

Genets de totes les edats.

Dades curioses

Volem fer notar la incidència que tengué lloc a les beneïdes quan un cavall, posat nerviós pel seu cavallista, deixà anar les potes de darrere que fregaren el braç i una costella del dimoni gros, el qual va ser atès de seguida i per fortuna pogué acabar la festa: el va aplegar en el buit. Seria bo que als joves cavallistes que es passen un poc amb la conducció del seu bestiar, els cridassin l'atenció en previsió d'un possible accident.

El dissabte de la festa, a migdia,

Carrosses ben endiumenjades.

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Plaça Orient, 6 - Capdepera
Para avisos y preavisos:
tels. 56 30 96 y 56 39 34
NOCTURNOS Y FESTIVOS

SE ALQUILAN PISOS Y CASAS DE CAMPO

Informes: tel. 83 61 53

«El dimoni hi va anar...»

L'apoteosi demoníaca.

FOTO TORRES c/ Ciutat, 2 - Artà tel. 83 60 88

TORRES

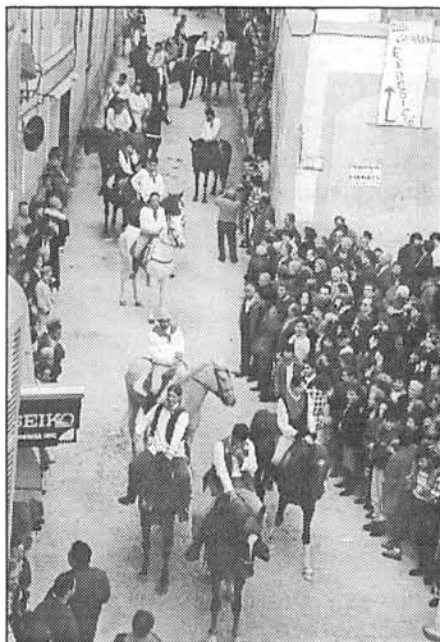
**FOTOGRAFIA I VIDEO
INDUSTRIAL, PUBLICITARI,
REPORTATJES ...**

NOU SERVEI DE REVELAT
D'AFICIONAT

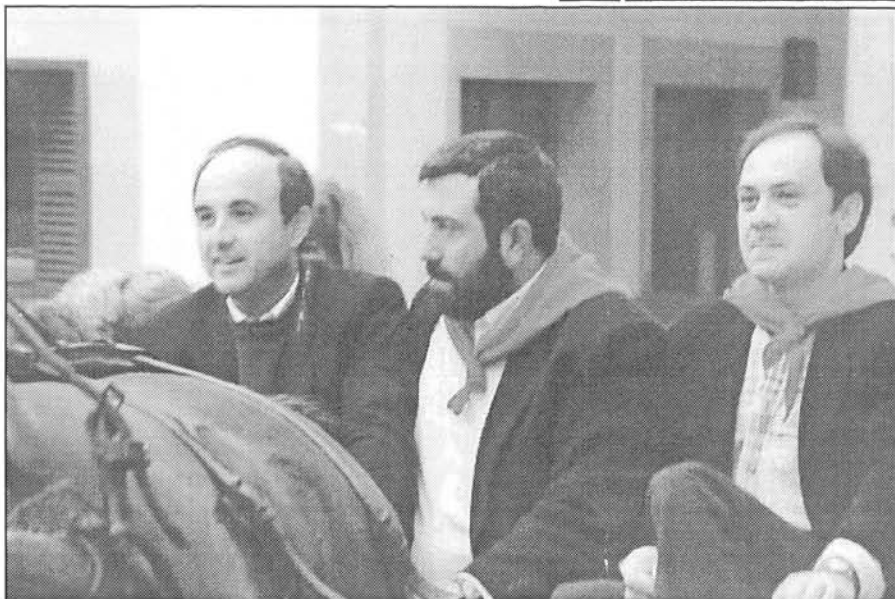
- MAXIMA QUALITAT GARANTITZADA
- T'ABONAM LES FOTOGRAFIES
QUE NO T'AGRADIN (maxim 25% del revelat)

1 Hr.
servei
urgent

CENTRE FUJI

Les bísties muntades bateren rècords.

El cabriol dels Obrers

s'organitzaren dos dinars per a jovenells entrats d'edat, però que conserven l'humor. Més de mig centenar d'homes i altres tantes dones s'assegueren, per separat però prop uns d'altres, a llargues taules parades enmig de sa carretera nova. El tiberi va encendre la festa i el begueri no l'apagà, així que n'hi va haver més d'un o d'una que a les completes ja hi anà un poc d'esma. El bon temps els va ajudar a començar la festa a tota.

El ball davant la Sala.

BAL - 090   Telefax 586470
Telex 69565 VGOR E

Calle Blincanella, 12   Carretera Cala Agulla, 19
Tels.: (971) 585515 - 585552   Tels.: (971) 564300 - 564017
CALA MILLOR   CALA RATJADA

SUPER OFERTA : NEW YORK
Avión ida /vuelta   28.000 ptes.
Estancia Hotel 7 noches desde 78.900 ptes.

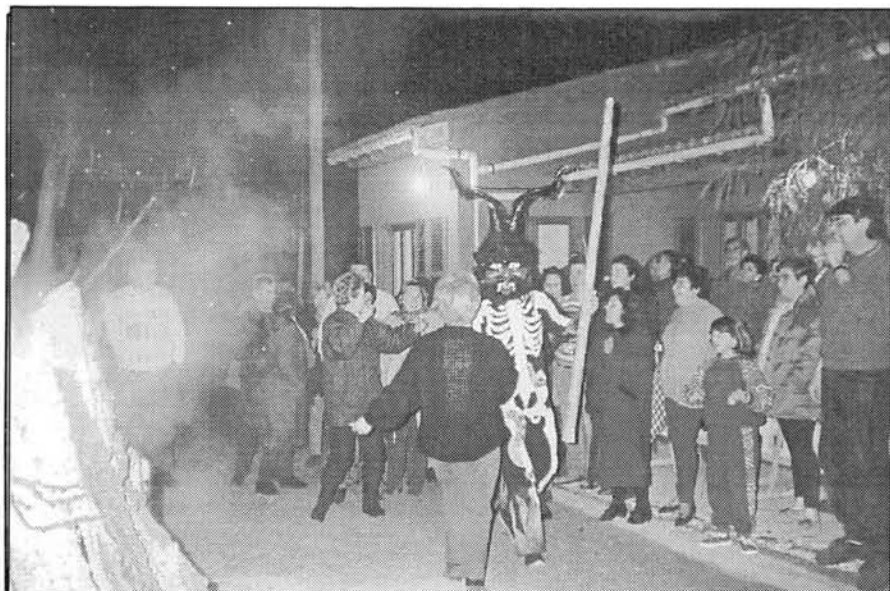
SEMANA BLANCA : ORLANDO
Del 18 al 26 febrero : 125.950 Ptas.

KENIA : desde 147.900 Ptas.
ISLAS SEYCHELLES : 161.500 Ptas.
THAYLANDIA : 99.800 pTAS.
UN DIA EN PRAGA: 23.900 Ptas.
(el precio incluye: avión desde Palma-Excursion a la ciudad-Almuerzo en restaurante típico, visita teatro. Traslados aeropuerto).
LONDRES.- 4 días = 41.000 ptas.
(incluye: avión -Hotel xxx A/D+traslados.
AVION directo Palma/Viena = 29.900 ptas. IDA I VUELTA
TENERIFE.- 5 días = 32.500 ptas.
11 DIAS = 44.500 «
GALICIA.- 7 días = 45.550 ptas.

VUELOS AIR EUROPA.-

MADRID: 12.675 ptas. Ida/vuelta	VITORIA 14.175
BARCELONA 9.675 « «	BILBAO 14.175
ZARAGOZA 12.675 «	OVIEDO 15.675
SALAMANCA 14.925	SANTIAGO 15.675

Un fogueró de la Colònia

Insolències al Sant

A la Colònia

El passat cap de setmana el poble de la Colònia va retre homenatge a Sant Antoni com té per costum fer-ho cada any uns dies després de celebrar-ho a Artà.

El dissabte, a les 7 de l'horabaixa, la gent es va reunir a l'església per celebrar les Completes i seguidament formaren comitiva L'Obreria, dimonis, música i un gran estol de gent que cantant i ballant recorregueren tots els foguerons que amb número de 18 omplien els principals carrers del poble.

Tota la vetlada fou una gran festa. Tot el poble pel carrers més molta gent de fora que aprofita el cap de setmana i es suma als actes de Sant Antoni. Tots els focs anaven molt animats, nosaltres no els recorreguérem tots però segons ens han informat per Can Joan Fortesa/Gabriela, per Ca'n Jeroni/Benet Capó, pel Club de la 3a Edat, Cas President, Can Mateu Siurell, Ca'n Pep Cabrer i molts altres, l'ambient anava a tota forca i la vetlada allargà fins prop les dues de la matinada. Tots els qui volgueren sopar, menjar, beure, cantar i fer disbauxa, trobaren l'anell al dit perquè per tot no hi faltava res. Fins i tot a un fogueró hi hagué espinagada, feta a Artà i potser més bona que les de Sa Pobra.

El diumenge al matí, després de l'ofici, es va fer la covalcada. Molta gent hi va participar muntant bestiar o amb carrosses diverses. Els dimonis feren enfadar Sant Antoni i tothom quedà beneït. Acabà la festa amb la ballada final dels dimonis i música enmig de la plaça.

Res més, i si ens hem deixat res sense esmentar, demanam disculpes i fins l'any que ve.

Molts d'anys a tots.

G.B.

La comitiva a la Colònia

**BELLPUIG
ÉS
ARTÀ**
subscriviu-vos-hi!

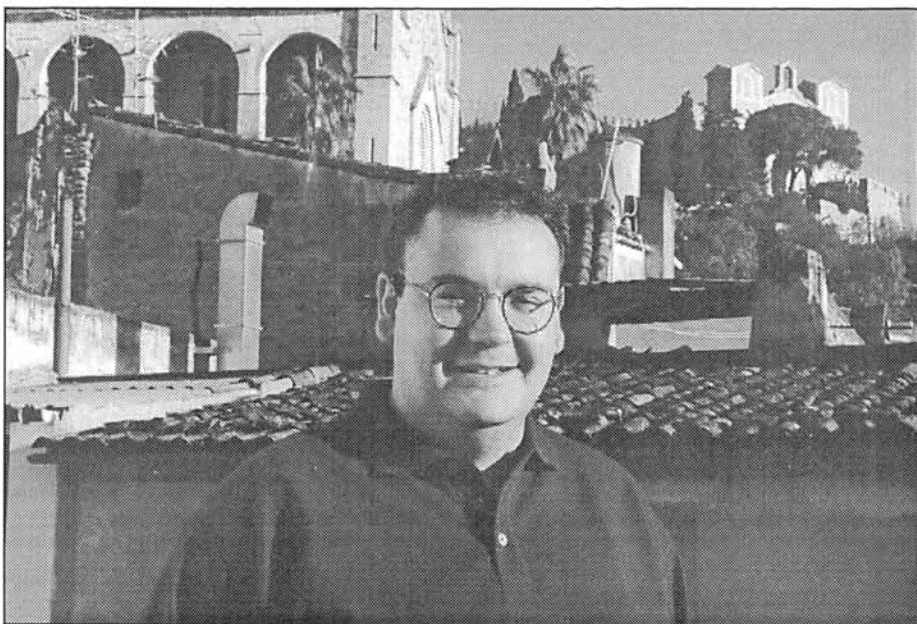
Jaume Morey Cañelles, *júnior doctor* a Gal·les

S'hi especialitza en psiquiatria

Jaume Morey Sureda.- Em feia una certa mania entrevistar el personatge perquè és el meu fillol i naturalment he seguit de prop les seves aventures acadèmiques. És a Gal·les a ampliar estudis i fer l'especialitat de medicina que més l'atreu: la psiquiatria. De l'entusiasme amb què explica aquesta estada formativa en un país molt més avançat que el nostre en aquest aspecte, deduec que difícilment tornarà, perquè també deduec que aquest entusiasme per la feina el varen captar els que el seleccionaren preferint-lo a un altre aspirant anglòfon. I per això quan va venir per Nadal li vaig proposar l'entrevista, perquè la seva locuacitat torrencial desprèn aqueixa passió singular per una feina que, ja en els estudis, li omplia la vida. Què no ha de ser ara, quan l'exerceix on es valora molt les ganes d'aprendre i es potencia el desig de formació! Té responsabilitats, i les deu exercir bé, perquè ja li han posat un malnom a l'hospital on treballa. Li diuen «*the wall*», és a dir, «el mur»: no en deixa ingressar ni un per falsa malaltia. Els envia a ca seva perquè afrontin i aprofitin la vida en societat. Els seus tutors li ho consenten: allà l'assistència psiquiàtrica té l'objectiu de no apartar de la societat més que els malalts que no hi poden viure de cap manera.

Bellpuig.- Te n'anares a Anglaterra per ampliar estudis, per fer l'especialitat... és que no la podies fer aquí?

Jaume Morey Cañelles.- Aquí hi ha el sistema MIR i cada any s'hi presenten 25.000 persones per a 4.000 places, de les

quals 500 o 600 són d'especialitat, que la fas però no cobres. N'hi ha que no són especialitats clíniques, hospitalàries, sinó, per exemple, medicina legal, del treball... i això no ho volia fer. Després n'hi ha 2.500 o 3000 que són de medicina de família, que no sembla que sigui una especialitat a fer en el MIR. De fet és la feina que jo ja feia. La solució era la possibilitat de fer el MIR per a una especialitat real, però que no es poden triar. Quan estudiava quart ja em vaig decidir per neurocirurgia o psiquiatria; però no pots estar segur que surtin places d'allò que tu vols. Un any que m'hi vaig presentar només hi havia dues places de psiquiatria i cap de neurocirurgia. Això volia dir que, per assegurar l'especialitat, haves de treure el número dos. Un any no surt aquella especialitat i un altre, no surt l'altra. Hi ha molt poca oferta estatal d'aquestes especialitats.

B.- No serà perquè la Seguretat Social no inclou l'assistència psiquiàtrica? [encara no s'havia produït el Consell de Ministres que acordà, dia 20 de gener, incloure-la-hi]

JMC.- No sé exactament com funciona això. Per als 700.000 habitants de les Illes només hi ha un hospital d'aquests i em sembla que és exclusivament per a malalts crònics, no aptes per a viure dins la societat. Hi ha molt poques sortides: jo sabia que si volia fer psiquiatria, a Mallorca no hi podria quedar. Contemplat així, em vaig dir que amb el MIR hauria de quedar, com a molt, dins els 50 primers, i esperar que a cap del 48 primers no els interessàs la mateixa especialitat. No em quedava altre remei que continuar estudiant i seguir en la dependència econòmica de ca meua, i jo trobava que ja bastaven els sis anys de carrera. Aleshores

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO VIALSA

J. Bernad, J. Zafra i J. Genovard

Ctera. Santa Margalida, 57 -Tel. 83 66 35
ARTÀ (Mallorca)

vaig pensar de sortir a l'estranger, a Alemanya, a Anglaterra... perquè ja tenia una base d'idiomes per la feina dels estius a un hotel. Vaig escriure a Alemanya, però la situació estava molt malament. A Anglaterra estava millor. Vaig anar-hi per començar fent un curs d'anglès per preparar-me, però les coses m'anaren tan ben rodades que abans d'acabar el curset ja tenia feina. Així vaig entrar dins el sistema britànic.

B.- I ara estàs a un hospital psiquiàtric...

JMC.- Sí. Hi ha dues categories de metges. *Sènior doctors*, o *consultants*, i els *Júnior doctors*. Jo som d'aquests. L'altre grau és comparable a un cap de servei, responsable d'una planta, amb uns dotze o quinze malalts sota la seva responsabilitat. Funciona distint d'aquí. Allà l'escalafó, en els hospitals universitaris, es guanya per prestigi, i el t'has de guanyar cada dia. Els *consultants* tenen al seu càrrec fins a cinc o sis *júnior doctors* que n'aprenen amb ell. La carrera són 5 anys d'ensenyament teòric i un de pràctic. Aquest any el migparteixen: sis mesos a medicina i sis a cirurgia. Allà, si en acabar la carrera vols ser cardiòleg has de fer

medicina interna i quan siguis un bon internista, podràs atendre més malalts de cardiologia, d'acord amb la resta de metges de l'hospital. Així pots arribar a ser un bon cardiòleg. Una altra diferència és que aquest sisè any, de pràctiques, és pagat, bastant ben pagat, amb limitació de guàrdies. Tens la qualificació de *house officer*, i això vol dir que sempre estàs sota la supervisió d'altres metges experimentats. I així vas aprenent: fas feina, et donen molta responsabilitat, perquè et fan estar en contacte diari amb el malalt. És una responsabilitat tutelada i en qualsevol moment de dubte, crides qui té esment de tu.

B.- De cara a la formació...

JMC.- Jo abans d'anar-me'n em vaig informar i hi havia especialistes d'aquí que a la facultat pràcticament no havien fet res de pràctica. El sistema és que si aproves el MIR, tries l'especialitat de les que hi ha a l'abast i ja ets un especialista, tot i que hagas de fer quatre, cinc o sis anys de feina. Depèn del cap de servei que te toca: si és un cap àvid de fer les operacions, les fa ell i tu només mires, o si ve bé l'ajudes, però ja ets un especialista encara

que continuïs fent poca pràctica. Allà, en el sistema britànic, fas un examen de medicina general, i demanes feina. Es publiquen les ofertes, per especialitats. Pots fer rotacions per distintes especialitats. Sol·licites entrar-hi i t'ofereixen possibilitats i tries. Envies el currículum i si et criden et sotmeten a una entrevista múltiple. Jo vaig tenir cinc entrevistadors, amb altres aspirants també, i t'examinen a fons, però no només de medicina. En haver-los entrevistats a tots, confronten les impressions i seleccionen. Em triaren a mi davant d'un altre aspirant, nord-irlandès, i jo no sé per què, però és clar que no era per l'idioma perquè el seu anglès era nadiu, molt superior al meu. Les condicions són bones: a l'any tens 25 dies feiners, i les festes, de vacances, i 31 dies feiners per dedicar-los a estudi. A més l'hospital està obligat a dedicar un matí a la setmana a *teaching*, és a dir, tutories. Cada *consultant* sol presentar un cas seu, o un article de premsa, i es tracta en equip. Jo vaig demanar per anar a fer un màster de psiquiatria a Cardiff i me'l concediren. L'hospital em dona el dia lliure, em paga el cost del curs i el de desplaçar-me cada dimecres, i em continuen pagant la mesada. L'objectiu

DESPATX CENTRAL

P. de S'aigua, 7

07570 - Artà - tel. 83 52 32

Horari d'hivern: de dilluns a divendres
de 7 a 13 h. i de 17 a 19 h.

Dissabtes: de 7 a 14 h.

Diumenges i festius: de 7 a 13 h.

SUCURSALS

ARTÀ

c/ Ciutat, 51

tel. 83 56 18

Horari d'hivern;

Diari de 8 a 13,30 h. Capvespres tancat.

CALA RAJADA

c/ Leonor Servera, 91

tel. 81 82 34

Horari d'hivern:

Diari de 8 a 14 h. Capvespres tancat.

Sucursal Cala Agulla: tancat

SUCURSAL CANYAMEL: Tancat.

és que jo aprengui, i em donen totes les facilitats perquè sigui així. La manera d'ensenyar és molt distinta. A la Facultat comencaven un tema i veies tota la teoria: descripcions, casos i tractaments. Allà, en canvi, parteixen de la clínica, dels casos concrets... amb tot, ja parteixen que tens uns coneixements previs. Els professors et piquen, et fan parlar, participar...

B.- Has tingut dificultats amb l'idioma?

JMC.- Em pensava que en tendria moltes més. Cal tenir en compte que la terminologia mèdica és llatina i ells, fins i tot, llatinitzen més que no nosaltres. Al principi vaig sol·licitar i obtenir dues setmanes per anar per l'hospital per escoltar i perfeccionar la comprensió.

B.- Tu hi has pogut entrar aparentment molt fàcil... és perquè ets un ciutadà de la Unió Europea?

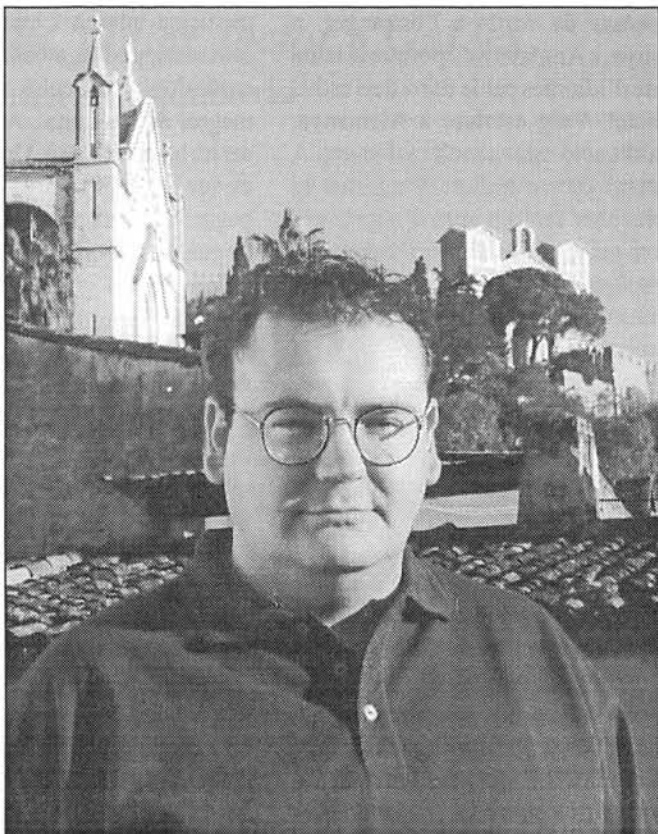
JMC.- Sí, supòs que sí, però no ho sé bé. Hi ha dos mites que sem'han esfondrat. Un és el de la societat anglesa: que si era molt dura, molt treballadora, molt exigent, molt eficaç... mentida: els britànics (has de tenir en compte que jo no conec anglesos, sinó gal·lesos, que parlen gal·lès, que viuen uns problemes semblants als nostres quant a cultura sotmesa. Un dels meus *consultants* en psiquiatria, per exemple, que també és jutge, es va mostrar molt interessat sobre el procés que seguim aquí per a la recuperació i normalització de la llengua... No has de confondre mai Anglaterra i Regne Unit, i a un gal·lès, o escocès, no li diguis anglès: són *british* i viuen al Regne Unit). Et deia que els britànics tenen un sistema que funciona molt bé, molt ben organitzat que jo crec que és, senzillament, la veterania en la democràcia. I fa molt bon fer feina dins el

sistema. Un dels lemes que utilitzen és *don't rush!*, és a dir, tranquil, no et precipitis, que si no ho pots fer avui, serà demà... L'altre era sobre el racisme: no és així. Hi ha igualtat de drets, respectats. El currículum val més que, per exemple, ser britànic. De fet, em triaren a mi en lloc d'un nord-irlandès, és a dir, un britànic anglòfon. Els titulats que són ciutadans de la Unió Europea ho tenen molt fàcil, sobretot per a la col·legiació. Jo vaig tenir més fàcil col·legiar-me allà que no aquí!

B.- M'expliques el sistema de salut i hospitalari des del punt de vista acadèmic, però i des de la perspectiva dels pacients, dels usuaris? Quines diferències hi ha amb el sistema d'aquí?

JMC.- Vist com a metge és una

diferència bestial. Ens superen en atenció al malalt. Diuen que aquí sobren metges, però jo pens que no els contracten, que no els donen l'oportunitat d'estudiar i preparar-se. Observa la diferència: ja t'he comentat que els 700.000 habitants de les Illes tenim un únic psiquiàtric amb pocs especialistes en plantilla. Joestic a un que atén una població de poc més de 25.000 persones, és a dir, com Manacor. Som 4 metges, 40 infermeres, 2 treballadors socials que només es dediquen a psiquiatria, a reinserir malalts, a cercar-los casa, feina... Jo no sé si hi ha més llits per malalt, però allà hi ha més atenció. Joestic impressionat de l'atenció que té el malalt. Tenc contactes amb un psiquiatre català que ve allà de tant en tant i em diu que quan està de guàrdia cobreix 800.000 persones, i això que Catalunya, en

Miquel CALDENTY BISBAL
M^a. Angels RIBERA ALONSO

PSICÒLEGS

c/ Monserrat Blanes, 27-B Artà

per demanar cita amb antelació:
tel. 20 92 23

- Problemes de llenguatge
- Trastorns conductuals i afectius
- Estimulació primerenca
- Fracàs escolar
- Tècniques d'estudi
- Ansietat, depressió
- Orientació als pares

psiquiatria, és la comunitat més avançada d'Espanya. El sistema britànic ha estat model per a la majoria. El meu hospital està organitzat per mòduls. Joestic a aguts i funcionam de manera autònoma, com també ho fan els altres. Els crònics no estan ingressats, sinó que els tenen insertats dins la població. A l'edifici jo no hi he vist cap barrera de ferro, i en això fa més de 50 anys que canviaren. Es personalitza molt cada cas, per analitzar i determinar exactament quin és el seu problema i ajustar-hi el tractament i dur-lo a un lloc o un altre per relacionar-lo amb la comunitat, segons les seves necessitats. És clar que el meu *consultant* és un dels millors especialistes britànics... Sí, això és assistència pública.

B.- Com la Seguretat Social d'aquí...

JMC.- No ho sé exactament. El sistema

és públic. Els britànics es queixen molt del seu sistema de salut i ara és en procés de canvi. Passa d'un sistema públic a un sistema públic en mans privades. Els metges de capçalera reben una quantitat per cada targeta d'usuari assignat i ells se'n cuiden d'administrar aquests diners i ells han de pagar els hospitals, i ho controlen perquè l'assignació els ha d'arribar a final d'any. Els hospitals depenen d'ens privats i es retribueixen segons l'eficàcia de la gestió. Són *trusts* que tenen la relació gerencial amb els metges de capçalera: els metges de capçalera estan menys temptats a passar a l'hospital un malalt que no ho necessiti, perquè són ells que han de pagar l'assistència: les llistes d'espera són al metge de capçalera, perquè, ell que coneix el malalt, l'examina molt meticulosament.

B.- Estàs satisfet de treballar allà...

JMC.- Molt. Jo volia aprendre i m'han donat l'oportunitat de fer-ho en condicions molt bones.

B.- Quedaràs al Regne Unit?

JMC.- Les meves ganes són de poder tornar, però ara, almenys fins que em consideri ben format, estaré allà. Em donen tantes facilitats per aprendre... i d'altres, per exemple per tenir casa. Jo tenc una casa molt acollidora, a Carmarthen, la capital del comtat de Dyfet, al sud-est de Gal·les, sobre el canal de Bristol, a una hora de Cardiff. És una societat de base agrícola, de pescadors... A mi m'interessava perquè en un psiquiàtric de gran ciutat és molt estressant treballar-hi, hi conflueixen molts de casos extrems, drogoaddictes, gent amb problemes socials...

Aportació al «Canconer Popular de Mallorca»

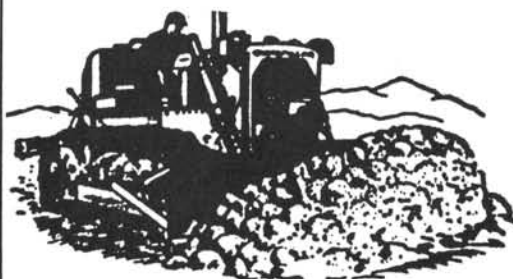
Aquest nou llibre presenta un recull de cançons populars de saba clarament mallorquina, amarades de la nostra més viva lleccor, que volaven per dins Mallorca i moltes d'elles romanien aturades a la memòria dels vells, vertaders arxius vivents de les nostres coses.

Cançons que nasqueren dins Mallorca, es feren populars dins Mallorca i foren recollides totes elles dins Mallorca. Les

cançons estaven, immediatament, sentenciades a mort, ja que moltes d'elles només una sola persona les recordava entre els records llunyans de la joventut.

Constatada la urgència de la recerca, entenguérem les paraules de l'Evangeli: «Col·ligite fragmenta ne pereant» i arreplegades una, avui, i l'altra, demà, podem presentar aquesta monografia folklòrica mallorquina.

Recordem les passes donades per dur a terme la novella recollida de cançons. De ben petit em delitava d'escollar algunes cançons que havien romases dins la nostra llar familiar, algunes d'elles referides a la pesta de l'any 1820. De més gran un gran concepte del P. Rafel Ginard i Bauçà, l'arreplegador incansable del «CANCONER POPULAR DE MALLORCA», i la seva gran tasca m'impulsà a proseguir

COEXA, S.A.

CONSTRUCCIONES

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANtera DE ÁRIDOS PROPIA

ALQUILER MÁQUINAS

DELEGACIÓN EN CALA RAJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel. 56 37 48

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGÓN PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F. A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà - Alcúdia, km 4
tel. 83 56 88 Fax: 56 52 67

la seva feina de recollida de cançons populars. Ja a s'Arracó (1960-1966) em vaig relacionar amb diverses persones que m'obsequiaren en dictar-me cançons.

Em vaig decidir a fer-me folklorista de bon de veres, perquè vaig entendre que la millor manera d'admirar l'obra del P. Rafel Ginard era continuar el seu treball de tants d'anys emprats en la recerca de les gloses populars.

L'any 1966, vaig passar com a vicari a Artà. Hi vaig arribar amb un garbó considerable de gloses populars trobades a s'Arracó. Però aquestes cançons arribaren tard per ser incorporades a l'obra gegantina del P. Rafel Ginard que, aquest mateix any, publicava el seu primer volum.

El P. Rafel Ginard, amb la intenció d'estimular-me en la recerca metòdica de les cançons volanderes que restaven per dins la vila, em va obsequiar amb algunes cançons que no havien arribat a punt per ser publicades. Aquestes cançons ajuntades a les portades de s'Arracó feien un conjunt encara relativament petit. Decidit com estava a continuar les messes d'espigolar, vaig continuar la feina i vaig registrar les espigues aperduades per la vila d'Artà. Hores de lleguda, visitava els llocs on hi havia cançons en abundància. Així vaig conèixer un estolet de dones que, fent llatra, em recitaren moltes cançons. Aquests agres de cançons eren com a escoles d'investigació folklòrica, ram de la cançonística. En aquest cas, totes eren mestres i jo n'era l'únic alumne. En sortí un caramull de cançons! Moltes de pinyol vermell i de cap de brot. Les cançons venien com les cireres que mai no en ve una de tota sola i com les oronelles que van en esbarts. Una paraula despertava una cançó i cada cançó en duia una altra.

Però un dia la sort m'afavorí més encara. En el mateix indret, on escoltava i copiava

tantes cançons, oralment recitades, trobí un agre esponerós de cançons, ja escrites. Així vaig poder carregar a voler i a mans plenes. Aquestes cançons escrites no havien estat publicades pel P. Rafel Ginard. D'aquesta manera, entre les que ja tenia i les descobertes en la darrera troballa, sens dubte, un dia podrien ser dignes de ser publicades i posades a l'accés del poble mallorquí que n'és l'autor i el repetidor.

Igualment, dins la replega de cançons populars, tenia estès per altres bandes, augmentant considerablement el nou recull.

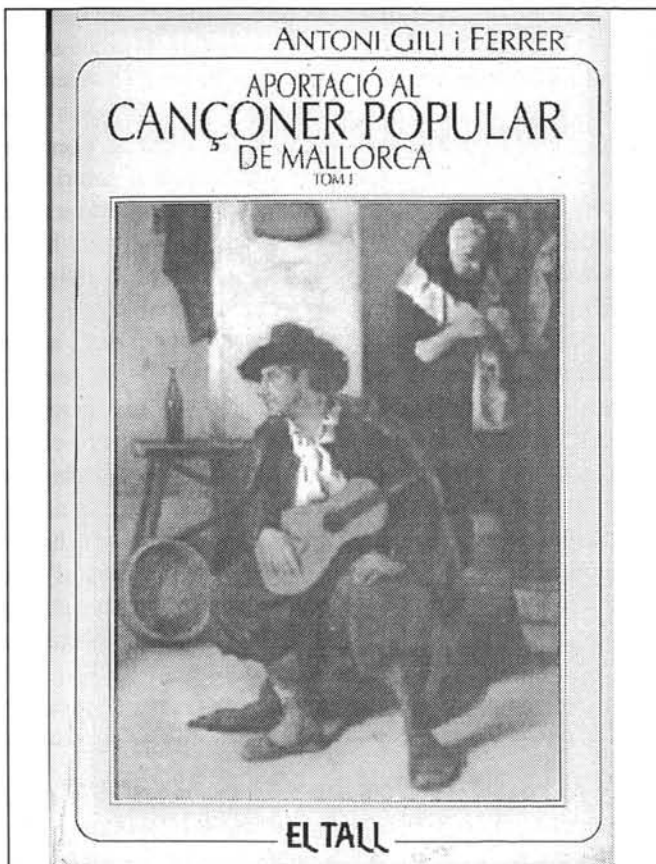
La present recopilació de corrandes

mallorquines l'hem dividida en quatre volums i aquests en distintes seccions per afavorir la trobada d'una determinada cançó. El material de cada secció va per ordre alfabètic.

En el present volum -al qual seguiran altres tres- s'hi presenten les cançons amoroses que, mogudes per una passió fortament encesa, sempre són les més encertades. Igualment, les cançons humorístiques i les satíriques, anomenades de picat.

Llegiu-les i passareu un gust de no dir. Són cosa ben nostra.

Antoni Gili

Portada del llibre que ha publicat Mn. Antoni Gili

CARPINSA

Carpinteria en Aluminio y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

c/ Fray Junípero Serra, 7
tel. 83 54 78

07570 - Artà

- * Technal
- * Puertas Aluminio
- * Correderas aluminio
- * Persianas Mallorquinas
- * Cerramientos Galerías
- * Toldos Policarbonato
- * Cristalerías y Murales
- * Calefacción
- * Energía Solar
- * Fontanería

BIBLIOTECA.

NOVETATS DIVERSES.

Literatura juvenil.

.-«La màgia de Mercúria». Rosa Maria Colom.- Barcelona, la Galera, 1994. (Grumets, 63). 162 pàgs.
.-«Allunyeu-vos dels professors». Carles H. Hernández i Vicens. Il·lustracions de Rafel Vaquer. Palma, Editorial Moll, 1994. 86 pàgs.

Novel·la.

.-«Un cadàver desconcertant». Josep Mª Palau i Camps.- Palma, Editorial Moll, 1994. (Raixa, 151). 172 pàgs.
.-«La Rosa Blanca». Inge Scholl. Traducció d'Esther Roig. Barcelona, Columna, 1994. (Els llibres de la Rosa, 1). 173 pàgs.
.-«El cavaller encobert». Carles Recio. València, Edicions Camacuc, 1994. (Esculls, 2). 367 pàgs.
.-«Quan venia l'Esquadra». Xesca Ensenyat. Palma, Editorial Moll, 1994. (Tomir, 23). 132 pàgs.

Poesia.

.-«Suite tràmpol o el compte enrera». Joan Brossa. Barcelona, Edicions de la Rosa Cúbica, 1994. (La forma de la Luz, 1). 47 pàgs.
.-«L'Avenç». Jaume Rosselló. Palma, Editorial Moll, 1994. (Balenguera, 65). 100 pàgs.

Història.

.-«Els enigmes de la nostra història». Miquel Ferrà i Martorell. Palma, Edicions Documenta Balear, 1992. (Menjaments, 2). 170 pàgs.
.-«La política colonial d'Antoni Maura». Antoni Marimon. Palma, Edicions Documenta Balear, 1994.

(Menjaments, 8). 171 pàgs.

.-«El sexe a Mallorca. Notes històriques. Ramon Rosselló Vaquer i Jaume Bover Pujol. Palma, Miquel Font, Editor, 1992. 352 pàgs.

Varis.

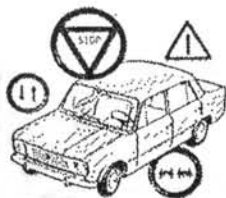
.-«Reflexions sobre la saviesa dels proverbis». Antoni Lluís Martí. Palma, «Sa Nostra», 1994. (Tià de Sa Real, 41). 123 pàgs.
.-«Anuario verde del consumidor». Alberto Gil. Madrid, Celeste Ediciones, 1994. 126 pàgs.
.-«La publicidad que vivimos». Antonio Caro. Madrid, Editorial Eresma, 1994. 230 pàgs.

AUTOS MORA, C.B.

SERVEI OFICIAL OPEL-GM

Avinguda Costa i Llobera, 55. Artà. Tel. 83 53 16

Escola de Xofers
i Assegurances

Gili

Gran Via, 42 -07570-Artà
Tels. 83 62 31-83 63 32 - Fax 83 67 11

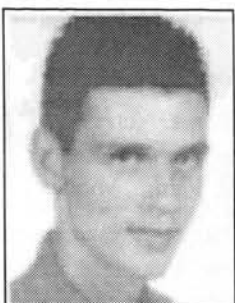
Ahora, ha llegado el momento de que Vd. y su familia tengan la auténtica Seguridad.

Cuentan con la PROTECCION JURIDICA D.A.S.

SUS DERECHOS DE CONSUMIDOR ESTAN A SALVO

El ritmo de vida actual, conlleva múltiples ocasiones que pueden convertirse de la noche a la mañana en AUTENTICOS PROBLEMAS. En cualquier momento, Vd. puede precisar la atención de un abogado que defienda sus intereses y que reclame en su nombre, resolviendo sus problemas laborales, fiscales, conflictos sobre la propiedad o arrendamiento de su vivienda, etc...
Ahora, LA POLIZA DE DEFENSA DEL CONSUMIDOR D.A.S., cubre estas contingencias...CON TODOS LOS GASTOS A CARGO DE D.A.S.

Quiromassatge

Els tipus de massatge (II)

Continuant amb els tipus de massatge, en aquesta edició parlarem en concret d'un tipus molt conegut per la gent, per les seves connotacions en els esports més populars: futbol, ciclisme, atletisme, etc... **EL MASSATGE ESPORTIU.**

Fonamental en el món de l'esport, actua com a complement terapèutic tant a nivell aficionat com professional. La seva missió és dividir en dos sentits; l'«ABANS» i el «DESPRÉS» (pre-competició i post-competició) molt diferents un de l'altre.

L'ABANS, tracta de preparar el corredor, futbolista o esportista en general, davant qualsevol tipus de prova, competició o encontre, podent ser uns mesos abans o en les pròximes hores, fins i tot instants abans de començar per tal de portar ja calents els múscles implicats en el tipus d'esport.

Això afavoreix que l'esportista tingui menys probabilitat de patir lesions «en fred», que per desgràcia, passen molt sovint. Aquest tipus de lesió és molt empipadora i complicada, perquè comporta, en molts casos, llargues temporades de repòs, fora d'exercici i això implica en qualche cas un trastorn psicossomàtic, a part del retard en l'evolució esportiva personal o professional.

La importància del massatge pre-

competició, implica també una millora en el rendiment de l'esportista, eliminant el temps natural d'escalfament que necessiten les parts musculars que han de treballar més.

Com que és un massatge molt enèrgic i vital és ideal per revivar una musculatura «adormida». Es tracta per tant d'activar ràpidament la circulació sanguínia a fi d'alimentar al màxim els múscles interessats i estar ben nodrits i amb la temperatura adequada.

Amb tot això, desbloquetjam tots els grups musculars massa adherits entre ells.

Quan el massatge és fa amb l'anterioritat d'uns mesos, el tractament envers l'esportista és més individual i concret a les seves necessitats físiques, ja que aleshores és treballen amb més importància aquelles àrees debilitades per l'excés d'exercici, antigues lesions o fins i tot per deficiències constitucionals (de la constitució física de cadascun) de l'aficionat o professional de l'esport, que no li permeten desenvolupar lliurement l'esport practicat.

El DESPRÉS. Una vegada ja s'ha fet l'esforç esportiu, resta una sensació de fatiga, combinada amb una acceleració respiratòria i cardíaca que minva paulatinament. El massatge alleugerarà els principals grups musculars que han sofert l'esforç i ajudarà a restituir el ritme respiratori i cardíac. Evitem així doncs, el posterior asbraonament que provoca l'esforç muscular, en evitar la localització

de les restes metabòliques emprades en l'esport (clàssiques «agulletes»). Per tant aquest tipus de massatge té un caire ben diferent.

El primer o el d'ABANS era estimulants, tonificant, i aquest altre o el DESPRÉS, és més aviat sedant-relaxant, recomposant totes les insercions-unions dels múscles entre si i amb els ossos, evitant així (recordeu la funció preventiva del massatge) posteriors lesions o lesions mal curades, aquestes més difícils de llevar.

És evident que cada esport provoca més tensió en uns o altres grups musculars del cos i que s'han de treballar d'una manera diferent i determinada al tipus d'esport, però en el «després» és molt convenient el massatge complet. És a dir, no només aplicar-ho a les zones locals que més esforç han fet, sinó també a la resta de l'organisme, facilitant així una millor recuperació orgànica, per l'eliminació de les toxines metabòliques, esgotament general, físic i mental... (els aspectes psicossomàtics sempre són importants i estan estretament relacionats amb els físics)

És important recordar que l'edat, les condicions físiques, el coneixement de l'esport que es practica i unes revisions mèdiques periòdiques són factors concloents per mantenir un equilibri en la salut integral de l'esportista... els excessos no han estat mai bons!!!

Salutacions i fins a la propera edició.

David González. 24.01.95

CENTRE MÈDIC S'ALMUDAINA

PSICOLOGIA CLÍNICA

- ☐ TRASTORNS PER ANSIETAT : FÒBIES, ANGOIXA EXCESSIVA, ETC...
- ☐ PROCESSOS DEPRESSIUS : TRISTESA, FALTA D'INTERÈS, INSOMNI, ETC...
- ☐ PROBLEMES EMOCIONALS
- ☐ TIMIDESA PER A XERRAR EN PÚBLIC
- ☐ ENTRENAMENT EN RELAXACIÓ
- ☐ PROBLEMES D'ALIMENTACIÓ : ANORÈXIA I BULÍMIA

PAULA VICENS BAUZA
PSICÒLEG INFANTO-JUVENIL
LAURA ALCÓN FLAQUER
PSICÒLEG D'ADULTS

QUIROMASSATGE

PER AFECCIONS :

- ☐ MUSCULARS
- ☐ CIRCULATORIES
- ☐ NERVIOSSES
- ☐ ÒSSIES

DAVID GONZALEZ
QUIROMASSATGISTA

*Dilluns i Divendres de 9 a 13 h.
Dimecres de 16 a 20 h..*

Pere Ginard Cursach, premi de pintura jove a Sitges

El final d'any haurà estat per al jove arista artanenc una autèntica revelació. Exposició a Sa Torre de Ses Puntes i premi a Sitges. D'aquesta darrera notícia li demanàrem que ens ho explicàs per escrit. Aquest és el text.

Vaig decidir participar en la Mostra Jove de Sitges tot just vaig veure les bases; pareixia una Mostra seriosa i interessada de veritat en la pintura realitzada per joves artistes ja que les bases no posaven obstacles com l'haver de presentar aparatosos dossiers o interminables currículums. Hi vaig participar amb dues obres de petit format (*) perquè era més fàcil transportar-les, però la veritat és que ja quasi m'havia oblidat de la meua participació a la Mostra a causa de trui que de sobte em va suposar l'exposició a la Torre de Ses Puntes.

Tot va ser molt ràpid: el mateix dia de la inauguració, el 16 de desembre de l'any passat, em van trucar de Sitges i em comunicaren que era un dels guanyadors; però no em van dir que havia guanyat el primer premi, així que la gran sorpresa va ser quan aquell mateix dia durant el lliurament de premis van anomenar el títol d'una de les meves obres i acte seguit el meu nom com a primer guanyador del premi de pintura de la Mostra Jove de Sitges.

La Mostra estava composta per fotografia, còmic i pintura, cada especialitat amb els seus respectius premis. La dotació econòmica del primer premi que jo vaig guanyar consistia en 200.000 pessetes, la qual cosa encara va augmentar l'estat d'alegria en què em trobava.

No sé ben bé fins on arriba el prestigi d'aquesta Mostra, però el que si m'ha proporcionat a mi, a més dels diners, ha estat una nova oportunitat de donar a conèixer el meu treball i la il·lusió de veure que la meua obra pot arribar a

interessar la gent. La Mostra es va clausurar el passat 8 de gener de 1995.

Pere Ginard

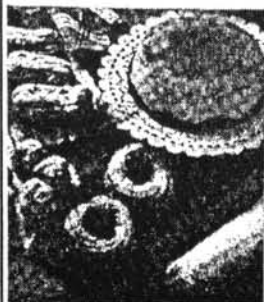

Foto d'arxiu de l'artista

(*) L'obra guanyadora estava realitzada amb tècnica mixta sobre cartró i les mides eren de 98x72. Títol: TERMINAL

L'altra obra, també seleccionada, està realitzada amb tècnica mixta sobre planxa metàl·lica. Títol: AUTOMÀTIC.

L'ARTESANA

**Pastisseria i Rebosteria
Mallorquina.
Serveis de Baptismes,
Noces i Comunions.**

Av. Costa i Llobera, s/n.
Tel. 835703
07570 Artà - Mallorca

RESTAURANT S'ESTACIÓ

**- Especialitat en paelles i
cuina mallorquina.
- Menjar per encàrrec.
- Berenars.
- Menú del dia**

Av. Costa i Llobera, 3 - Artà 07570 (Mallorca)
Tel. 835985

Del meu confessionalari

De rates mortes surten gatons vius

Així com la mos contaren la contam. Gairebé podem dir que el relat serà orfe d'afegitons. Tal com la sentírem la direm. I feina que hi haurà de transcriure-la.

Au idò. Posem cul a marge i endavant s'ha dit.

-»Mum pare, vos vull fer un escolt».

-»Tu diràs, fill meu».

-»He resolt d'anar-me'n a l'Uruguai. Per aquí no heï ha res que gratar i tenc delit de tentar sort a forania».

-»Trob que vas bé. Sols una pega; no tenim més que es cuïro d'es néixer».

-»Això no vol dir res. He parlat amb so capità d'es vaixell i m'ha promès que si feia es viatge fregant i escurant plats viatjaria de franc».

-»Fe lo que trobis, però no t'oblidis d'escriure a ta mareta i resar a la Mare de Déu de Sant «Suador».

-»Sereu atès».

L'artanenc que així parlava era un al.lot valent i poca son, disposat a sortir de la rutina que comptava de viure a un poblet com és el nostre.

El dia assenyalat es presentà a les oficines marítimes de Palma. Encara el capità no el va veure com va dir:

-»Au, puja al vaixell i presenta aquesta carta meva al cuïner mestre».

Un cop instal.lat, començà l'escarada escuradora.

A les onze hores de trajecte el vaixell tocà port a Barcelona.

Aquí el capità féu el següent avís:

-»Ara, tots els passatgers tenen dues hores i mitja per poder fer el que vulguin. Si dins aquest temps en manca cap, quedarà a terra perquè un vaixell correu no espera ningú. Supòs que m'he entès».

L'artanenc aprofità l'horari lliure per estirar-se les cames. Passejant passejant, caigué a l'enfront d'un restaurant. Tenia tantes rates dins el ventre com teranyines a les butxaques.

-»¿I jo seré tan bàmbol i flux de coratge? Venga, que qui fa s'extern sa panxa heu paga».

Com si s'havés tractat d'un client habitual, escollí taula. Amb això un cambrer li mostrà la carta culinària:

-»Vostè dirà».

-»Dugi'm dos ous bullits».

En quatre minuts va ser servit.

Dues bocinades foren suficients per clavar-se els ous. Amb les queixeres adornat-li els llavis partí com és costum de lladre vell; d'amagat i fent la milana.

A la volta de vint anys d'estada a l'Uruguai, regressà farcit de fortuna. Un cop a Barcelona reté visita al mateix restaurant on havia furtat els ous bullits. En lloc d'asseure's directament s'encaminà vers el propietari:

-»Miri senyor: Fa vint anys que jo vaig fugir sense pagar dos ous bullits. Ha de sebre que llavors no tenia on parar mort, però ara estic en condicions de restituir doblé i malla».

-»Genial, senyor meu, genial. Avisaré es comptable que faci sa corresponent factura».

-»Ca, heu deixi córrer. Total, per dos ous...»

-»¿I si es dos ous fossin tornat gallines? Sap que n'haurien post de molts! I després d'ets ous de ses gallines? No diguem sa quantitat de polls que haguessin sortits!!

-»No estic conforme. Ara vaig a cercar un missèr i vos mouré plet».

El defensor l'aconsellà:

-»Vostè s'atengui a ses meves. Es judici serà divendres a les deu. En aquesta hora vostè procuri esser-hi. Quan el cridin només ha de dir: «Es meu advocat no ha vengut i jo sense ell no vull entrar». ¿Entesos?»

-»Si senyor».

A les deu en clau del dia d'autos, l'uixer del jutjat cridà l'artanenc. Aquest, tot mes entonà la cançoneta i així successivament fins que es feren les dotze, que era l'hora en què tot quedava perllongat fins l'endemà.

A l'instant del jutge anar-se'n a dinar es topà el lletrat:

-»Trobés que això són hores de venir?»

-»Dispensi la senyoria. Si he fet tard és pel motiu que vénc de sembrar ciurons cuits».

-»Què dius? ¿Com pot ser mai sembrar llegum passat pes foc? Mem, donem una explicació».

-»Sa mateixa que d'ous bullits no en neixen polls ni polles».

-»Calla, que jo no havia caigut en tal miracle».

G.

«Reverdint el passat»

El matí del dia 17 de novembre de 1955, Pedro Matemales Llinàs, junt amb la gentil Francisca Lliteras Rosselló, flanquejats pels testimonis Miquel Nebot Lliteras, oncle del contraent, i Joan Massanet Gayà, Poll (difunt a la flor de l'existència humana), ocuparen el presbiteri parroquial en comptes d'entrelligar-se canònicament de per vida.

Dementres, «l'escrivent sindical» del Jutjat de Pau, l'inoblidable, per a moltes de raons, Miquel Masset, prenia possessor del seient habitual; la cadira de la capella de Sant Joan, a fi d'immortalitzar la unió matrimonial d'en Pedro i na Francisca al corresponent llibre del Registre Civil.

Pocs instants després, el vicari Don Sebastià

Miralles Trobat (clergue vitenc, actiu i àgil com una guineu) oficià de celebrant la nova boda.

Una volta consumades les esposalles, novis i convidats feren parada i fonda als amplis i luxosos salons de la «Bodega Matemales», amb la recomanable intenció d'atipar-se el reglamentari àpat d'ensaïmades i xocolata.

**Pídanos presupuestos
sin compromiso**

C/ Rafel Blanes, 98 tel. 83 66 64
07570 - Artà

ESTRUCTURAS

La càmera fotogràfica de Pere Sancho, Cusi, oportuna el mateix que una dona llépola a l'hora de dinar a casa d'altre, captà el floret de gent que emmarca la foto.

Es tracta del grup que serví el berenar a taula.

El document gràfic és força corpenidor perquè set membres dels quals avui tenen morada a l'entorn del Creador dins el promès Paradís Celestial.

Els elegits per Déu són: Joan Rabassó i esposa Aina Carbonera; Frascueta, Tomeu Sua, de telègrafs, Pep Picó, Jaume Manyà i Joan Gurries, les imatges físiques dels quals, prou recordades, no cal afegir-hi indicis per donar-los a conèixer.

Seguint el transcurs de les busques del rellotge, en primer lloc i de mig cos, entrellucam Francisca Sua, filla de madona Bet Sua d'es carrer Nou, Joan Rabassó, acurat oficial de picapedrer, Manolo Infante i sa muller, seguit de Maria Maieta Bartomeu Sua, destre en pintura, i el polifacètic Pep Picó.

Sudavant, Toni Caragol, expert mecànic de cotxes impossibles (recordau els extints motors de gasogen i olis pesants), Jaume Manyà, gerent del Bar Del Centre Social en temps de Don Mateu Galmés, i Joan Gurries, promotor de l'antic Cafè Parisien.

A l'angle escollit per en Pedro Sancho, hi fa l'invent un mirall cueta el qual empresona les

Foto cedida per na Maria Maieta

figures d'en Tomeu Sua, Joan Rabassó, Manolo Infante, Francisca Sua i, al seu costat, la bonançosa Aina Carbonera.

Davant la impotència terrenal pròpia dels humans, el nostre carpó s'endol quan revivint aquella fausta efemèrides, hom pensa que els dos protagonistes, Pedro i Francisca, tampoc

segueixen fent estada en aquest món dets orgues.

L'únic consol que sentim és l'acolliment que el Totpoderós es dignà de posar-los a bon resguard.

P. Ginard

Contestador automàtic

La primera cridada l'hem haguda d'extractar perquè la gravació ha quedat defectuosa:

Deia que trobava un contrasentit que la revista sigui en català i la publicitat, la majoria, en castellà. El nostre lector demanava que també la publicitat fos en català. Però feia una excepció: l'anunci de la funerària perquè troba que és un anunci tan singular que s'hauria de mantenir així com surt. I acabava dient que «a mi, si m'han d'enterrar, m'és ben igual si ho fan en un idioma estranger».

La resta són referides a Sant Antoni, que ha merescut l'atenció dels nostres lectors.

«...Som un entusiasta de la festa de Sant Antoni i m'agrada molt cantar i sentir les tonades de la música.

El que voldria fer observar és el següent: ¿seria possible que, quan la banda de música interpreta la tonada que popularment la gent entona, no repeteixi la 3a línia, si es pot dir així, de l'estrofa? Això fa que la gent no pugui seguir cantant perquè acaba l'estrofa primer que la banda.

Agraïria al director de la banda que observàs el que expòs i si és possible canviar aquesta repetició i així tothom aniria amb el mateix ordre.

Moltes gràcies...»

Una altra:

«...Les completes són l'acte de més impacte de la festa d'ara. I la gent s'impacienta perquè la part religiosa s'allarga massa. El rector s'enfada perquè la gent fa renou i hauria de

pensar si no és que la gent es reuneix, sobretot, per cantar plegats Sant Antoni i pot ser que si fes més curta la part de davant la gent estaria en silenci. Sia com sigui, m'agrada molt sentir tothom que canta les nostres cançons i jo cantar amb tothom. Molts d'anys».

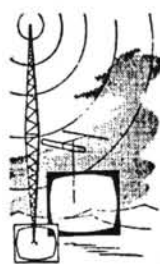
Una altra:

«...Abans hi havia un temps en què a la covalcada només hi quedaven els cavalls perquè feien passar un poc més prest les carrosses cap al Coll de n'Abrines. I aquesta era l'estona que els cavalls podien fer dues o tres passades escapats, a la costa des Marxando fins a Can Colau Xina. Som molts els qui esperam aquesta galopada i de cada any és més difícil, o més curta. ¿No es podria cuidar que hi hagués temps per a la galopada?»

Si desea una buena construcción para su vivienda pida información a:

**CONSTRUCCIONES
MANUEL POZO GUERRERO**

C/ Bonaire, 14 - 07570 - Artà (971) 83 58 10

**Electrodomésticos
Reparaciones eléctricas - Antenas**

Proyectos

Mateo Morey

83 51 35

C/ Rafel Blanes, 42 Artà (Mallorca)

El que han dit sobre el Sínode...

Els testimonis sobre el futur Sínode Diocesà que reproduïm a continuació, provenen d'un ample dossier que la revista Portes Obertes ha publicat en el seu número de desembre de 1994. La revista Portes Obertes està editada pel Seminari de Mallorca.

Un jove:

El Sínode hauria de partir d'una visió global dels problemes de la societat i emprendre una aferrissada lluita contra l'arrel de tots aquests problemes: l'individualisme. I no es pot oblidar, tampoc, de donar un fort impuls a la família com a nucli germinal de la comunitat cristiana i als joves com a futur i com esperit dinamitzador d'aquesta.

Damià A. Verger,
universitari (Campos)

Un missioner:

El que esper del Sínode de Mallorca és que vulgui estar més atent a les expectatives de tot el poble de Déu, que no pas a una part d'ell (encara que aquesta part sia la dels propis agents de pastoral).

Que vulgui respondre més a les necessitats dels qui resten allunyats de l'Església que no pas dels qui es troben a prop de ella (encara que sien aquests i no aquells els qui portaran, per lògica, el pes de l'esdeveniment).

Que vulgui deixar-se interpel·lar per la sol·licitud d'altres Esglésies foranes en necessitat (malgrat la urgència de resoldre els problemes de la pròpia Església de Mallorca).

Amb altres paraules, desig que la fe de la gent senzilla del poble mallorquí, la increença de l'elevat percentatge de mallorquins, i la presència de l'Església mallorquina fora del seu propi territori sien temes presents en el Sínode convocat a l'illa.

Joan Bauzá,
Perú.

Una religiosa:

...Em fa por, així mateix, que ens quedem esporuguits davant una societat que no li interessa gens que ens interroguem, i manco donem resposta, que siguem crítics sense deixar-nos manejar. La meua por és perquè hi estam agafats, tal volta inconscientment: Primer, el que està de moda ens arriba a convèncer o ens deixa

passius... Segon: Supòs que forma part de l'entremat que no hi vegem massa sortida. I ens tornam quedar igual que abans, amb un poc més de tristesa al cor. Si a l'Església mallorquina, si a tu i a mi ens passa això, estam cuits.

I una altra cosa: Com fer aquesta feina? El moment és massa important com per limitar-nos a «contestar unes preguntes». On són els animadors o «monitors dels grups sinodals que tradueixin un poc la pregunta i impulsin la resposta, les iniciatives, els suggeriments... Crec que hi ha un munt de gent amb molta de capacitat per fer aquesta tasca d'animació, que es pot posar al davant alhora de donar pautes d'estudi i de revisió, d'animar a una responsabilitat dins l'Església i dins la societat. I si hi som, no ens han d'haver de cridar... Venga, que el Sínode ja ha començat.

Catalina Rosselló,
religiosa, Sa Pobra

Un capellà:

M'agradaria que el Sínode posàs de lleu l'Església de comunió... Seria molt interessant poder viure l'experiència de comunió i de corresponsabilitat de part dels capellans i dels laics.

M'agradaria que els temes tractats no fossin «diocesans». Amb els temes pot succeir fàcilment lo mateix que amb el llenguatge: convertir-se en una barrera que divideix els tècnics i el poble. Hi ha temes de nivell diocesà sobre els quals sols un petit cercle d'iniciats pot dir una paraula... El punt de partida hauria de ser que un feel interessat pugui abastar tots els temes que estudii el Sínode. M'agradaria que els carnets o les actes sinodals fossin atorgades sols amb el filtre de l'interès cristià. M'atravesca a suggerir una sèrie de temes d'interès popular: l'accés al Baptisme, l'organització de les parròquies, les metes pastorals d'una parròquia, la moral exigible a un cristià interessat, la part que pertoca als laics en les decisions parroquials.

M'agradaria que un estudi seriós i senzill sobre l'edat dels rectors, dels religiosos i

de les religioses dugués com a conseqüència necessària la participació dels capellans, religiosos i religioses més joves a les tasques del Sínode...

Manuel Bauçà,
Prevere (Palma)

Una al·lota:

Ho compar molt a les vegades que he gaudit de reflexionar sobre mi mateixa, el que visc, el que a mi m'agrada, el que em convé; i això suposa dedicar-li un espai de temps. El Sínode seria una cosa semblant: una Diòcesi que es reuneix per parlar de la pastoral, analitzar el camí fet fins ara, reflexionar i somniar sobre el que volem i proposar uns «coms» concrets, aclarir el que s'hagi d'aclarir, renovar el que calgui... Almenco, això és el que a mi m'agradaria que es fes durant aquests propers anys de Sínode.

M'agradaria també que fos el màxim de participatiu possible, que tots els grups hi poguessim dir la nostra, que es partesqui de la realitat que tenim i vivim, i que els joves ens ho sentíssim també nostre.

M'agradaria que fos efectiu i amb unes conseqüències pràctiques i aplicables. M'agradaria que en acabar el Sínode poguessim dir que hem tengut una experiència positiva i agradable d'aquest camí que feim plegats... Aclarir què?, renovar què? És entre tots que ho hem de dir. Però hi ha qüestions que em semblen ja importants per posar sobre la taula: la pastoral dels joves, la participació dels laics d'una manera pràctica... Per acabar voldria citar Sant Pau. Hi ha unes paraules seves que m'agraden molt: «De fonament nigu en pot posar cap altre que el que ja ha estat posat: Jesucrist»

Joana Karmany,
Secretariat de pastoral juvenil
(Sant Joan).

Notícies breus

Presentació del Seneyor

Dijous dia 2 de febrer és la festa de la Presentació del Senyor, popularment anomenada la festa de la Candalera.

Preparar l'Església per a la celebració

Les persones que col·laboren en la decoració de l'Església han tingut una reunió dijous dia 19 per organitzar la seva feina.

Primer curs comuna

Aquesta setmana els que fan el primer curs del catecumenat juvenil comencen les seves trobades: uns el dijous capvespre a les 5; i els altres el dissabte a les 12.

Reunió d'Arxiprestat a Son Servera

A la reunió d'arxiprestat de dijous passat vespre a Son Servera, es va parlar de la marxa de la preparació del Sínode diocesà i es va decidir fer una trobada dels consells pastorals de les 8 parròquies de la comarca amb la finalitat de cercar junts la millor manera de participar-hi activament. En aquesta reunió d'arxiprestat a més dels capellans hi havia alguns seglars de cada parròquia.

FINS AL 20 DE FEBRER 1995

NO LA LLANCIS

GOVERN BALEAR

FUNDACIÓ "DEIXALLES"

PAGARÀ A L'HOSPITAL DE NIT 10 PESSETES

PER CADA LLAUNA BUIDA QUE TU ENS PORTIS

a "DEIXALLES", Camí de Salaró, 63 - Palma, de dilluns a divendres, de 9 h. a 13 h. i de 16 h. a 19 h.

i Col·laboraràs també, en una important tasca de reciclatge i neteja de la teua ciutat!

IMPORTANT: Les llaunes han de ser, necessàriament, de begudes.

Llaunes: No les llancis.- La Fundació Deixalles organitza una recollida de llaunes de begudes. És la segona vegada que s'organitza aquesta campanya. El seu objectiu és doble: col·laborar en el reciclatge dels materials per una banda; i fer una aportació de 10 pessetes a l'Hospital de nit per cada unitat de llauna de begudes recollida.

La Paraula de Déu

29 de gener, 4rt. Diumenge

Lluc 4, 21-30: Jesús, igual que Elies i Eliseu, no és enviat només als jueus

Jesús és el Profeta definitiu que Déu ens envia. La prova és contundent: en ser rebutjat, mostra la seva condició de profeta. Tots ho havien estat fins ara. Jesús no serà l'excepció! L'Evangeli de la misericòrdia s'obri als pecadors - israelites i sobre tot pagans - gràcies a

l'autoritat d'una paraula inaudita, la mateixa paraula de Jesús, l'únic capaç de mostrar com aquest anunci està en plena continuïtat amb el pla diví de la Salvació. El més sorprenent és que aquest compliment no es fa fora de l'història, sinó per mitjà de la lliure reacció d'unes persones, els seus veïnats de Natzaret. Es fa al mateix temps, a la llum d'uns signes i unes paraules que cal desxifrar. Jesús mateix les desxifra davant nosaltres.

5 de febrer, Diumenge 5è.

Lluc 5, 1-11: Ho deixaren tot i el seguiren

Ho deixaren tot per unir-se a Jesús. Comença la nova comunitat. Poc a poc sabrem qui forma aquesta comunitat. Persones pobres i pecadors són el signe d'una presència divina que crida tots els homes a la llibertat.

El simbolisme de la pesca, poc adequat, tal vegada, a la nostra mentalitat actual, expressa dues coses fonamentals: primer, que Jesús ens crida per treballar en l'extensió del regne de Déu.

En segon lloc, les xerxes del regne de Déu volen abarcar tota la humanitat, sense cap casta de distinció. No tothom arribarà a formar part d'una manera conscient i pràctica de l'Església. Però tothom pot sentir-se cridat i estimat pel Déu de la misericòrdia.

Un altre artanenc a «Brisas»

Al nº 405 del dia 22 de gener, la revista «Brisas» va publicar a la Gran Enciclopèdia de Mallorca la ressenya d'un altre artanenc.

Es tracta de n'Antoni Picazo, administrador i secretari del jutjat del nostre Ajuntament. La ressenya deia textualment:

«PICAZO MUNTANER, ANTONI (Artà 1960). Historiador. És llicencià (1984) en història a la Universitat de les Illes Balears. Ha publicat *Mallorquines en la colonización de Texas* (1993) i és coautor de *Guia de Sant Salvador d'Artà* (1990), *La divisió territorial entre Artà i Capdepera* (1991) i *Guia didàctica del poblat talaiòtic de Ses Païsses* (1993). Ha col·laborat en el llibre *Cent anys d'educació a Artà* (1989). A més, és autor de les guies de viatges *Guia azul de Estambul* (1993) i *Guia de trotamundos de Turquia* (1994)».

Canvi a Correus

Fa pocs dies que corr la notícia de canvi a l'administració de Correus. En Rafel Mateu Perelló, actual delegat de l'oficina, se'n va destinat a Ca'n Picafort, després de prop de sis anys de conviure entre nosaltres.

Davant la notícia Bellpuig s'ha

Les autoritats insulars i municipals en el moment de la inauguració del Punt Verd.

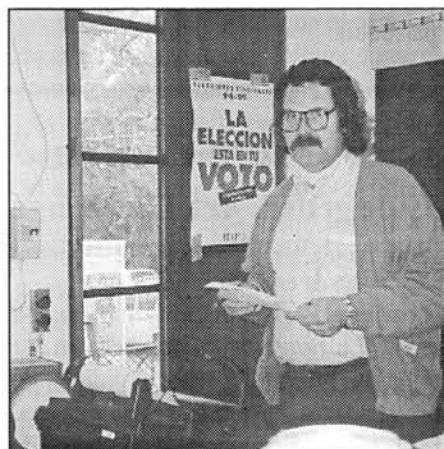
Inauguració del PUNT VERD.-

Aquest dimarts passat dia 24, a les 12'30 hores, tengué lloc al solar municipal d'entre el camp de futbol de Ses Pesqueres i el Parc de Bombers, la inauguració oficial del nou PUNT VERD de recollida selectiva la campanya de la qual aquest mes es posa en marxa. Amb la presència de la consellera de Serveis Socials del CIM, Joana Vidal, i els regidors de les àrees de Cultura i Obres i Serveis, Els Srs. Santandreu i Ginard, s'inspeccionaren les diferents zones de recollida i la nova disposició dels contenidors del Punt Verd, així com la distribució de la resta de contenidors en el plànol general del casc urbà d'Artà. Sorpresos per la campanya que s'està duent a terme sobre el nou sistema de recollida (fent referència als tríptics i cartells repartits pel poble), consellera i tècnics destacaren que l'interès que ha demostrat l'Ajuntament d'Artà sobre aquest tema és un exemple a seguir per als altres municipis de la comarca. Pel que fa a la dotació de contenidors per al PUNT VERD de la Colònia de St. Pere asseguraren que a finals de febrer procurarien haver completat la dotació per posar en marxa la nova recollida al nucli de la Colònia.

interessat per tal esdeveniment i hem parlat amb en Rafel, que ens ha confirmat la notícia, encara que no sap cert quan es produirà el canvi. Ell ens va dir que de moment no hi ha successor i que el seu càrrec serà ocupat pel carter més antic de l'oficina, en aquest cas en Martí.

És ver que no hi ha ningú necessari però ens entristeix la notícia ja que en Rafel és una gran persona i un bon professional, però anar a caseva sempre estira i com que ell està a Ca'n Picafort, encara que nadiu de Llubí, sembla que el canvi li és propici.

Enhorabona Rafel i fins sempre.

Rafel Mateu, a l'oficina de Correus

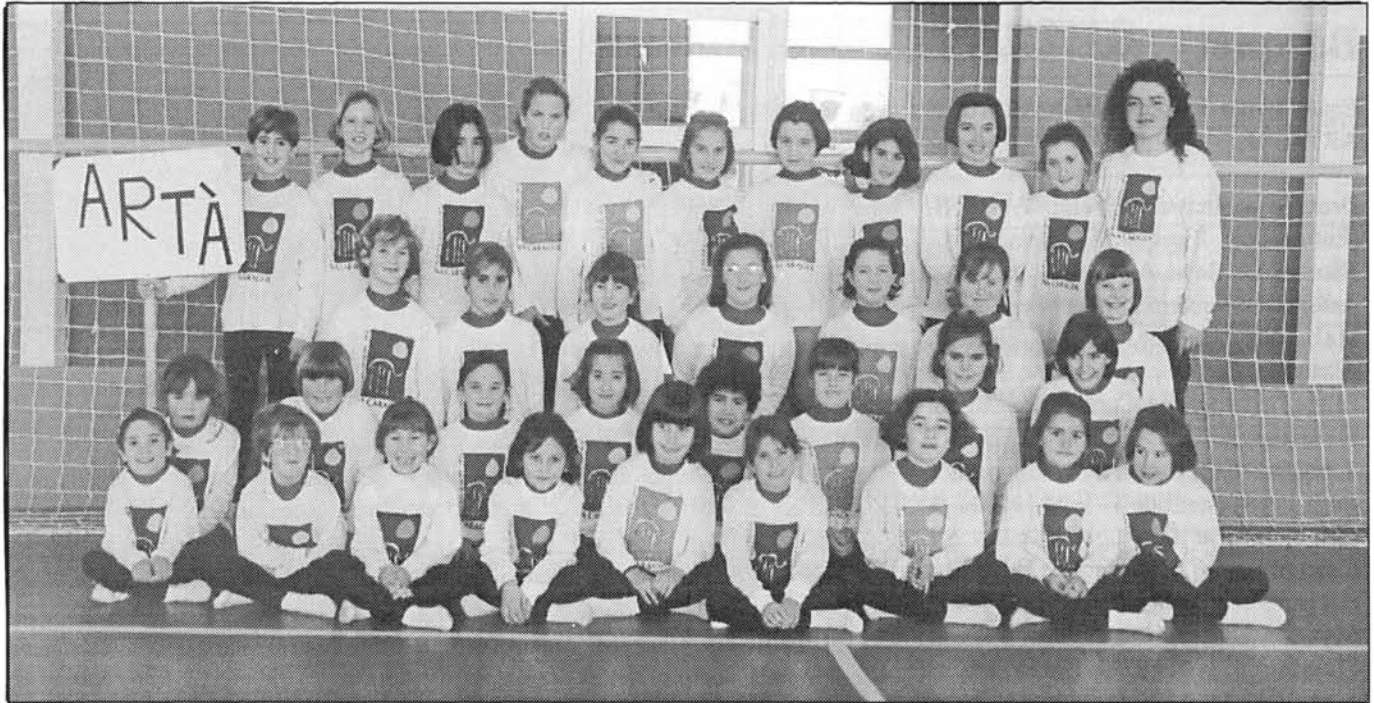
BAR- RESTAURANTE CAN BALAGUER

tel. 83 50 03
c/ Ciutat, 19
07570 - Artà

* Menú del dia

* Tapes Variades

* Cuina Mallorquina

Gimnàstica Artística

Dissabte dia 21 de gener es celebrà al Polisportiu «Na Caragol» d'Artà la I Jornada del «Campionat de Gimnàstica Artística de la Comarca de Llevant».

Els pobles participants són Artà, Son Servera, Porto Cristo, Santanyí, Felanitx i Manacor. Es celebrarà una jornada a cada poble, fent-se les semifinals i finals a Manacor el mes de juny.

Funciona com una lliga, acumulant puntuació jornada darrere jornada. Passaran a les finals els equips millor classificats, obsequiant amb un detall (allò que ens sigui possible) als desqualificats.

Aquest Campionat ha estat organitzat perquè

tots els nins de la Comarca puguin, en la mesura que els sigui possible, practicar aquest esport, però sempre amb una filosofia lúdica i recreativa.

La següent jornada serà a Son Servera el 4 de febrer de 1995, si no hi ha canvis de darrera hora.

Gràcies,

Eva Rincón.

A la fotografia hi veim, sempre d'esquerra a dreta, començant per la fila de darrere: Mª Antònia Flaquer, Mª Rosa Terrassa, Isabel Ginard, Isabel Pastor, Trinidad Rios, Maria

Pastor, Glòria Llodrà, Alejandra Garat, Mª Esperança Carrió, Lourdes Genovard, Eva Rincón. Segon fila, Margalida Lliteras, Mª Reyes Peña, Mª Àngela Cabrer, Mª Francisca Sureda, Clara Ferrer, Immaculada Rosselló, Sara Belluzzi. Tercera fila, Sandra Martínez, Margalida Taulé, Antònia Mª Morey, Antònia Pastor, Erica Martín, Mª Isabel López, Neus Jaume, Neus Terrassa. Fila d'assegudes a davant: Aina M. Morey, Margalida Barceló, Mª Mercè Brunet, Catalina Artigues, Ildara Bajo, Maria Martínez, Mª Manuela Nicolau, M^a del Mar Danús, Coloma Maria. També és del grup però el dissabte estava malalta, Magdalena Alzina.

Judo

Avui dissabte, a Na Caragol

III Trofeu d'Artà de Judo per a l'edat escolar.

Aquest dissabte dia 28 a les 4 del capvespre el Polisportiu Na Caragol es convertirà en la seu d'un macro festival de Judo. Ens referim al Trofeu d'Artà, enguany en la seva tercera edició. El Renshinkan, responsable d'aquesta festa, ja té tots els detalls a punt perquè els nins siguin sens cap dubte els protagonistes. Més de 300 alumnes faran les delícies dels pares i familiars, unes delícies envejables pels

judoques majors i inclús pels propis cinturons negres.

Les escoles participants que en un principi han confirmat la seva assistència són Renshinkan de Manacor, Cala Rajada, Son Servera, Petra, Deportiva Mañes (Palma), S'Auba (Cala Rajada), Punta de n'Amer (Sa Coma), S'Alzinar (Capdepera), La Puresa (Manacor), Polisportiu Es Pinaró (Son

Servera) i l'amfitrió el Renshinkan d'Artà. Les categories que estan en joc són: subbenjamí, benjamí, aleví, infantil i cadets masculí i femení. Tot un espectacle garantit, patrocinat per l'Ajuntament d'Artà, amb la col·laboració especial de diferents firmes comercials i amb un segell de distinció, l'organització Renshinkan.

CRISTALERIA ARTA

Carrer Ciutat, 48-A Tel. 83 53 75

Les ofrece nuestros servicios en:

- * CRISTALES REDONDOS DE CAMILLA
- * DOBLE ACRISTALAMIENTO
- * CRISTALES DE SEGURIDAD Y TEMPLADOS
- * CRISTALES TALLADOS I BISELADOS
- * ENVARILLADOS Y EMPLOMADOS

- * METACRILATO
- * PECERAS A MEDIDA
- * LETREROS LUMINOSOS
- * CISTALES COLORES

- * FALSOS TECHOS
- * MAMPARAS DE BAÑO
- * ENMARCACIÓN

Bàsquet

Equip Júnior Masculí del MARMOLS ARTÀ, S.L.

Drets d'esquerra a dreta: Tous, B. (Entrenador), Riera, P.M., Riera, M.A., Nicolau, B., Gaya, A..

Asseguts d'esquerra a dreta: Miralles, B., Melis, R., Cabrer, J., Dalmau, T. Alzamora, C.

Falten a la fotografia: Cursach, B., Carrió, S. i Garau, R.

Aquest equip a falta de cinc jornades per a l'acabament de la lliga regular ja està classificat per jugar el play off d'ascens al grup A. El primer o segon lloc el jugaran contra el Pollença o el Perles de Manacor, aquest partit es jugarà aquest dissabte a les 19.30 hores en el

Poliesportiu Na Caragol. Demanen nombre de comentaris que falten aquesta setmana. disculpes als nostres lectors, pel gran

DATA: 15/01/95			CATEGORIA: Sènior Masculí				
PARTIT: SON CARRIO, 49 - SANIMETAL, 45							
PARCIAIS:							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Riera, M.	-	1	10			
5	Gili, B.			11	Vaquer I, P.	10	6
6	Nicolau, B.			12	Riera, M.A.	3	9
7	Gili, A.	3	5	13	Nicolau, F.	9	5
8	Carrió, R.	2	1	14	Jordà, M.	14	6
9	Galan, M.	-	2	15	Gaya, A.	4	2

COMENTARI: Després de tres setmanes sense disputar cap partit oficial, l'equip del SANIMETAL es va desplaçar fins a Son Carrió. Els artanencs no varen tenir la suficient grapa com per voler guanyar el partit i el 41% d'encert en els tirs lliures, també va ser un altre factor fonamental. Així i tot, l'equip artanenc va fer un bon partit. Destaquem F. Nicolau, per la seva força durant gran part del partit.

DATA: 22/01/95			CATEGORIA: Sènior Masculí				
PARTIT: SANIMETAL, 76 - SENCELLES, 75							
PARCIAIS:							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Riera, M.			10	Vaquer II, P	9	2
5	Gili, B.	8		11	Vaquer I, P.	14	1
6	Nicolau, B	-	1	12	Infante, A:	2	1
7	Gili, A.	7	5	13	Nicolau, F.	7	13
8	Carrió, R.	6	2	14	Jordà, M.	18	7
9	Galan, M.	2		15	Bover, D.	3	1

COMENTARI: Partit horrible el que va poder veure el públic que va assistir a veure aquest partit, i que l'equip artanenc havia de guanyar amb certa comoditat, però el joc de l'equip del SANIMETAL ja no és aquell joc ràpid que ens tenia acostumat al principi de la temporada. Tan sols destacar les ganes del jugador local Nicolau, F. per les seves ganes sota la cistella i el seu encert en atac.

Excavaciones SEBASTIAN SASTRE EXCAVADORA MINI

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

CONSTRUCCIONES NOVA 3000

ESTRUCTURAS Y TRABAJOS
REALIZADOS POR ALBAÑILERIA.

PIDAN PRESUPUESTO SIN COMPROMISO
LES ATENDEREMOS DE INMEDIATO.

Información: Rafael Corraliza García
Avda. Ferrocarril, 27 - 2º
Tel. 836697 Artà.

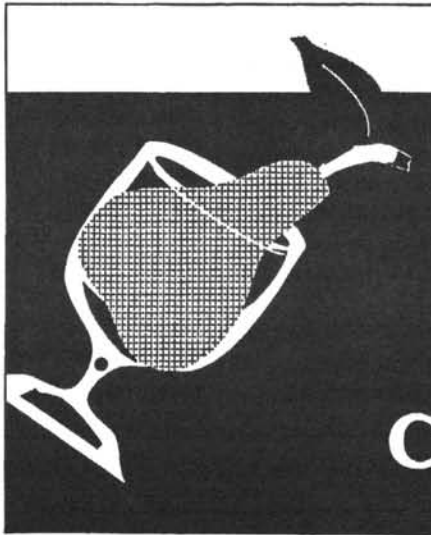
DATA 14/01/95				CATEGORIA: PENYES COMARCAL			
PARTIT: BABA TREBOL, 65 - C.E. SANT SALVADOR, 69							
PARCIAL 30/34 65/69							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Ginard, J.	8		10			
5	Santandreu M	10		11			
6	Serra, A.	10		12			
7				13	Nadal, J	9	
8	Tous, J.R.	10		14	Quetglas, T.	2	
9	Zafra, P.	2		15	Serra, G.	18	
COMENTARI: Partit disputat amb poques diferències però des del començament les diferències sempre oscil·laren entre els 4 i els 8 punts d'avantatge, ara a dalt ara a baix. La serenor dels artanencs en el segon temps i la bona forma física per desnivellar el marcador jugant al contratac determinaren que en els moments crítics sabessen mantenir les formes i aprofitaren al màxim la possessió de pilota aconseguint la cistella o personal. Partit disputat i guanyat a pols.							

DATA 21/01/95				CATEGORIA: PENYES COMARCAL			
PARTIT: C.E. SANT SALVADOR, 85 - BÀSQUET PETRA, 61							
PARCIAL 46/22 85/61							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Ginard, J.	6		10	Ferrer, L.I.	4	
5	Santandreu M	6		11			
6	Serra, A.	6		12	Tous, J.R.	4	
7				13	Nadal, J	24	
8	Forteza, J.	-		14	Quetglas, T.	10	
9				15	Serra, G.	25	
COMENTARI: Partit fàcil per al C.E. Sant Salvador davant un rival amb pocs efectius i limitat de recursos. El tanteig inicial ja marcà una diferència que es mantingué en tot moment llevat d'uns minuts del darrer quart en què l'excessiva relaxació provocada per la diferència en el marcador escurçà per un moment l'avantatge aconseguit. En resum, partit còmode que es resolgué sense problemes.							

DATA 22/01/95				CATEGORIA: II Divisió Femenina			
PARTIT: FERRIOLENSE, 48 - Bar 'EL DORADO', 11							
PARCIALS:							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Garau, M.	-	-	10			
5	Ginard, M.	3	6	11	Infante, A.	-	-
6	Lorenzo, V.	2	3	12	Lorenzo, B.	2	9
7				13			
8	Bauza, A.	4	2	14	Gelabert, A.	-	5
9				15			
COMENTARI: Partit per no pensar-hi pus. Aquest partit es va jugar bé en defensa, però en atac no es va encistellar res, així ho demostraren els 11 punts, tan sols, aconseguits. L'absència d'algunes jugadores es va notar molt. PRIMER PARTIT DE LLIGA I PRIMERA DERROTA.							

PRÒXIMS PARTITS

DATA	CATEGORIA	HORA	PARTIT
28/01/95	Infantil Fem.		(DESCANSA)
28/01/95	Cadet Masculí	18.30	SA POBL A- FORN DE SA PLAÇA
28/01/95	Cadet Femení	18.00	FORN DE SA PLAÇA - JOVENT
28/01/95	Júnior Masculí	19.30	MARMOLS ARTÀ S.L. - PERLES MANACOR
28/01/95	Júnior Femení	18.30	POLLENÇA - SANT SALVADOR D'ARTÀ
28/01/95	Penyes		C.E. SANT SALVADOR - RES QUE FER
29/01/95	Sènior Masc.	12.00	SELVA - SANIMETAL
29/01/95	II Divisió Fem.	11.30	BAR 'EL DORADO' - SÓLLER
04/02/95	Infantil Fem.		HISPANIA - C. E. SANT SALVADOR
04/02/95	Cadet Masculí		FORN DE SA PLAÇA - S'ARENAL
04/02/95	Cadet Femení		FORN DE SA PLAÇA - BONS AIRES
04/02/95	Júnior Masculí		C.B. SELVA - MARMOLS ARTA S.L.
04/02/95	Júnior Femení		C.E. SANT SALVADOR - PERLAS MANACOR
04/02/95	Penyes		C. E. SANT SALVADOR - ELITE SPORTS
05/02/95	Sènior Masc.		SANIMETAL - MURO
05/02/95	II Divisió Fem.		U.I.B. - Bar 'EL DORADO'

LA
SALUT ÉS
COSA TEVA

Comercial

ARTA

EN ARTA:
Carrer de Ciutat, 26 - Tel. 83 61 48

EN MANACOR:
Polígono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

Massey - Ferguson. Tractores

CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacío
MONDIAL Y OPEM	Motosierras
GAVARA	Pulverizadores
GASPARDO	Barras de Corte
JUSCAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almendras
BRUN	Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

Futbol Sala

CALENDARI SEGONA FASE

1		2		3		4		5		6		7		8		9	
P	J	A	K	P	L	R	K	L	M	R	T	M	U	T	O	U	D
O	S	D	H	B	S	H	G	B	C	L	U	C	I	E	J	I	A
U	H	O	B	D	G	C	S	H	E	B	I	G	J	C	A	E	P
I	K	L	J	A	R	P	M	T	K	G	E	R	O	M	D	T	S
E	L	I	R	M	J	A	T	P	U	O	K	L	D	R	S	M	H
T	B	U	G	O	C	D	E	I	S	H	J	B	A	G	P	C	K
M	G	T	C	U	E	I	O	D	J	A	S	H	P	B	K	G	L
C	R	E	M	I	T	U	J	A	O	P	D	K	S	L	H	R	B

GRUP 1

P - KANIMETAL
J - SPORTS JOMA
A - ALMUDAINA
K - DOLEBO
L - NELSON PARK
M - CENTRE CULTURAL
R - CONST. N.E.
U - BAR POLISPORTIU
D - HERNANDEZ AKTA

GRUP 2

B - ALMUDAINA PROMESAS
K - JOVENT
S - FOOT DE SA CALA
R - DOLLAR
C - SA NOSTRA
T - CANYAMEL
I - DORADO
O - CONST. ROIG
A - BOIXOS NOIS

EL MERCADO INMOBILIARIO SE RECUPERA

Después de Años de crisis y recesión, el mercado inmobiliario ha empezado a despertarse en los últimos meses.

Estoy seguro que muchos de los lectores conocerán a alguien quien ultimamente ha logrado vender algo después de años de intentarlo sin éxito.

No obstante, los milagros no existen, y después de una crisis tan larga, la venta inmobiliaria sigue estando llena de riesgos y a veces de disgustos. Los compradores en general, se han vuelto mas sofisticados, y exigentes; saben que los precios han caído mucho en los últimos tres años, hecho que, junto a una oferta a veces abrumadora, en nada favorece a una "buena venta".

Si Usted tiene una propiedad inmobiliaria que quiere vender, confíela a una empresa de probada seriedad y eficacia. En Inmobiliaria BELLAMAR, no le haremos promesas que no podemos cumplir. Le diremos las verdades, basadas en nuestra larga experiencia en la venta inmobiliaria, y trazaremos una estrategia concreta, diseñada para vender su propiedad. Nos cuidaremos de todos los trámites necesarios para que la venta de su propiedad le resulte fácil y rentable.

Tenemos oficinas propias abiertas en diversos puntos de Mallorca y de Alemania. Llámenos a nuestra oficina, y le enviaremos un especialista para estudiar su caso particular.

AHORA TENEMOS OTRO PROBLEMA

Después de nuestro último artículo: "Quin Problema mes idiota!" (que sigue vigente!) tenemos un problema distinto. Necesitamos casas bonitas

para alquilar. Los requisitos son sencillos, deben tener al menos dos o tres dormitorios, un baño en buenas condiciones, una cocina equipada, una sala de estar, un comedor, un jardín, y mejor si tiene una piscina, ...y, estar en un lugar agradable para pasar las vacaciones.

De la misma forma que ocurre en la Península, por ejemplo en la Costa Brava, o en el Sur de Francia, tenemos una demanda impresionante para casas de verano y con las temporadas turísticas actuales, la ocupación esta casi asegurada, además de una alta rentabilidad !!!

¿Por que es mejor alquilar varias veces para dos semanas o mas, que alquilar una vez para todo el año? Por que así Usted ganará el doble, y sin tener que estar con la llave cuando llega el cliente, sin perder el tiempo con el papeleo, sin tener que limpiar la casa, sin tener que cuidar de los desperfectos de la casa! ¡Descuidese de estos problemas... nosotros nos preocuparemos!

Lo unico que le tocará, será cobrar un buen alquiler, y tener siempre una propiedad en buenas condiciones. ¿El riesgo? Ninguno ¡ Llame hoy mismo, y Usted saldrá ganando!

AVDA. CALA GUYA, 30 - 07590 CALA RATJADA - MALLORCA - TEL (71) 8188 13 - 56 47 25 - FAX (71) 56 42 07

UNISEX

Perruqueria

Àngela

Carrer Antoni Blanes, 24-baixos
ARTA - Telèfon 835777
Es prega demanar hora

CAFÈ GRAN VIA

NOVA DIRECCIÓ
(Tomeu i Jaume)
c/ Ciutat, 35 - Tel. 83 50 09

Especialitat en:
Tapes variades, frit, ronyons, callos, croquetes.
Entrepans, hamburgueses, Pepitos de llom, postres de casa, etc.

Hípica

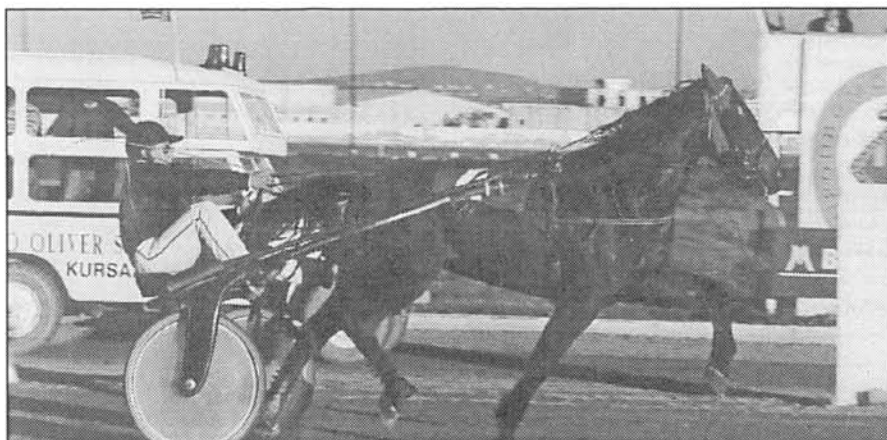
Dins l'àmbit hípic artanenc d'aquesta quinzena hem de dir que hi ha molt poc moviment encara que hi ha hagut les reunions clàssiques de Sant Antoni a Manacor i la diada de Sant Sebastià a l'hipòdrom de Son Pardo.

Del dia de Sant Antoni tan sols podem comentar el segon lloc aconseguit per Nostro VX igual que el dia 15 a Son Pardo i conduït pel manacorí Joan Bauçà.

Del dia de Sant Sebastià hem de destacar el bon estat de forma de Fontana Star. L'egua americana de les quadres Blaugranes feia segona a la seva cursa marcant un excel·lent crono. També aquest dia es va produir el debut en competició oficial de la poltra de les germanes Ferrer Tous Vanderbilt, filla de Napolitain i de Dama Augusta que no es va classificar ja que registraren un temps de 1'23. Tampoc va dur sort aquest dia el veterà cavall de Sa Corbaia Lírico que corria amb la flor i nata dels cavalls nacionals i que va ser guanyada pel cavall de s'Horta Nachito, germà de la poltra de Joan Josep Cladera Vuelve Sissi. Nachito marcà un temps de 1'18. També podem dir que aquest dia de Sant Sebastià el crono de Son Pardo semblava el d'un hipòdrom europeu amb temps de 1'15 per part de Selfon, de la quadra d'Es Cabanells i un caramull de temps per davall de 1'20.

En poques paraules, una quinzena d'èxits dins el món del trot encara que dins el trot artanenc no tenim una figura destacada en aquests moments encara que sí molts bons cavalls.

La foto és de T Jaleo Blai, el cavall de la quadra Sa Corbaia i fill del campió nacional Jaleo Piroška que reapareixia el passat diumenge dia 22 a Manacor després d'una lesió.

RANQUING corresponent al mes de GENER de 1995 Fins al DIUMENGE 22 de GENER										
Nom del cavall	Millor temps	Pts	MA 14	SP 15	MA 17	SP 20	MA 22	SP	MA	Pts
Fontana Star	1'17"2	11		2n		2n				15
Lírico	1'21"6	8		-		-				
Meravella	1'21"8	12								
NOSTRO VX	1'22"1	3		2n	2n					7
Pol Trello	1'22"6	6	-							
RIGGY	1'21"8	4		-		-	1r			7
Rigoletto	1'27"1	3								
Scippio				-						
S'Estel De Retz	1'23"8	1				-				
Simpàtic	1'22"3	9	-			-	-			
T Jaleo Blai	1'25"8	4					-			
Truïosa	1'28"1	3								
Tsar Reveillon	1'20"	8		-						
Twist Emeraude	1'19"5	2	-		-		1r			5
Unita Stars	1'20"1	27								
Uruguaya			-		-	-				
Valse De Nuit	1'21"6	4			-		-			
Vanderbilt						-				
Vent de Fophy	1'28"3	4								
Voliva	1'21"5	5								
Vol d'es Etangs	1'25"2	8								

INSTALACIONES Y
REPARACIONES ELÉCTRICAS.
ILUMINACIÓN.
ELECTRODOMÉSTICOS.
TELICO: FAX Y TELÉFONOS

MÉNDEZ NÚÑEZ, 16, bajos
TELS. 56 37 95 - 83 61 80. FAX 83 52 70
CALA RATJADA

C. E. Sant Salvador, secció de futbol sala. Equip d'Iniciació (6-7 anys).

D'esquerra a dreta, drets: **Manolo Cruz** (delegat), **José A. Vives**, **Pere M. Riera**, **José Mª Molina**, **Josep L. Gil**, **Pere Riera**, **Angel Nieto**, **Rafel Mascaró** (entrenador). Acotats davant: **Josep Pons**, **Bartomeu Caldentey**, **Rafel Nadal**, **José A. Brazo**, **Damià Vives**, **Pau Cruz**, **Miquel Genovard**, **Genís Ayala**. També són del'equip, però no hi eren el dia de la foto: **Alfredo Fernández** i **Joan Terrassa**.

Futbol

Juvenils

Artà, 7 - Santa Maria, 1

Gols: **Juanse**, **R. Ferrer** (2), **Ferrera** (2), **Dalmau** (2)

Mir, **Canet**, **Troya**, **Dalmau**, **Cursach**, **Llaneras**, **R. Torres**, **Víctor**, **Juanse**, **Ferrera**, **R. Ferrer** (**Mascaró**, **Toni**, **Ginard I**, **Morey**)

Bon partit el disputat pels dos conjunts i sobretot per part dels artanencs, realitzant un dels millors partits de la temporada. Es varen poder veure jugades de molt bona

qualitat i gols, ja que el Sta. Maria deixava jugar al futbol. Crec que el resultat ho diu tot pels mèrits d'uns i altres.

En aquest partit es va despedir el porter **Jaume Mir**, ja que estava cedit per l'Escolar, i ara hi ha tornat ja que li faltava un porter.

Artà, 1 - Xilvar, 0

Gol: **R. Ferrer**

Toni, **Canet**, **Troya**, **Mascaró**, **Cursach**, **Llaneras**, **R. Torres**, **Víctor**, **Juanse**, **Ferrera**, **R. Ferrer** (**Ginard I**, **Tous**, **Dalmau**)

Partit totalment diferent al del Sta. Maria. L'equip selvatgi va venir a Artà a no practicar el futbol, sinó a limitar-se a pegar coses i pilotades per envant. Cal dir que la labor aritral no ajudà gens, ja que no va saber aturar el joc brut per part dels contraris.

Per part artanenca, cal dir també que es va jugar un partit pèssim, no agafant el ritme de joc i contagiand-se del seu. Cal destacar la lluita durant tot el partit de **R. Torres**.

Cadets

S. Francesc, 0 - Avance, 5

Patrocina: TROFEU A LA REGULARITAT C.D.AVANCE

Benjamins

J. Andreu	19
Mayal	18
Ferrer	15
Viejo	12
Sansó	11
Guillermo	8
Reyes	7
Bernat	7
Xavi	6
Ivan	5

Infantils

R. Flaquer	22
P. Canet	20
A. Ferrer	20
J. Ginard	17
Emilio	13
A. Tous	12
P. Gonzalez	11
J. Troya	10
J. Gayà	10
D. Piñeiro	9

Cadets

F. Barbón	36
A. Grillo	24
Toño	18
Israel	17
Bisbal	16
Tomàs	15
M. Genovard	12
Murillo	7
Mouzo	7
Cecilio	5

Taller i Despatx: C/ Major, 107 Tels. 83 62 80 - 83 50 51 Fax 83 53 18

Gols: Israel 2, Miquel 2, F. Barbón

Avance, 4 - Sineu 1

Gols: Miquel 2, F. Barbón, Toño

Continuant en la seva bona línia de resultats en les dues últimes jornades, s'han obtingut dues noves i clares victòries, com ho indiquen els marcadors, però no així el joc desplegat.

A Palma idavant del S. Francisc, jugaren tal volta un dels partits més fluïxos de la temporada, molt deslligats en joc de conjunt, però gràcies que davant tengueren un equip encara molt pitjor principalment en defensa, s'aconseguí el resultat clar amb que acabà el partit.

A Ses Pesqueres, contra el Sineu, fou molt diferent a vuit dies abans. Primerament diré que el Sineu ha estat un dels conjunts que millor impressió ha fet, dels que fins ara han passat per Artà, amb molta estatura i corpulència física.

Ambdós conjunts saltaren al terreny de joc disposats a oferir una bona tarda de futbol i la veritat és que ho aconseguiren, ja que es jugà de poder a poder, amb ganes i força i això tampoc fou obstacle perquè fos un partit de gran noblesa. Tal volta l'equip des Pla no mereixia un resultat tan abultat, comentari que compartien bastants aficionats que assistiren al partit, però fou un dia d'aquests que un equip aprofita quasi totes les ocasions de què disposa, en aquest cas l'Avance i per contra, el Sineu, encara que poques, no les va aprofitar, perquè el gol que aconseguiren fou des del punt de penal. Vull fer menció al magnífic gol aconseguit per F. Barbón en una tretà directa des d'una distància d'uns 40 m. que ja voldrien per a si mols jugadors de més altes categories.

Benjamins

Avance, 0 - Manacor, 7

Visita temuda del líder a Ses Pesqueres, per la classificació que ambdós ocupen en la taula. Tengué el partit dues parts totalment diferents. La primera, els jugadors de l'Avance saberen controlar bastant bé el joc més tècnic i de conjunt que practicava el Manacor anant-se'n al descans amb un sol gol en contra. Però en la continuació el Manacor sortí encara més decidit a ampliar el marcador, la qual cosa motivà que es xiulassin dos penals en l'àrea local, transformats ambdós en gols. El conjunt local quedà desmoralitzat i ja no fou capaç de frenar el joc visitant, mirant com eren encaixats gol rere gol, fins un total de set que reflexava el marcador al final del partit. Desitjam que no els dacaigui la moral, ja que els últims quatre partits han estat altres tantes derrotes, si bé s'han enfrontat als equips que comanden la classificació.

Infantils

Avance, 8 - Murense, 1

Gols: Rafel 2, Piñeiro 2, A. Tous 2, Ferrer, P. Canet

Petra, 0 - Avance, 4

Gols: Ferrer, Piñeiro, Gayà, A. Tous

Seguint la trajectòria dels últims partits l'equip infantil ha confirmat el bon moment pel qual travessa com ho demostra els gols que han aconseguit. El comentari dels partits molt bé es pot englobar en un. Tant en front del Murense a Ses Pesqueres, com al Petra en el seu camp, la primera part han estat les millors que ens han oferit, ja que han desenvolupat un futbol de conjunt, aconseguint que el balon es mogués amb rapidesa sempre cap al company millor situat per encarar el marc contrari i aconseguir els gols necessaris amb tota tranquil·litat. Però en

la segona part, principalment a Petra, s'arribà al descans amb el 0-4 definitiu, es relaxaren bastant baixant molt en el joc que de no ser per això crec que haguessin obtingut uns resultats de vertader escàndol.

Avui dissabte dia 28 visiten el líder del grup, Olímpic de Manacor. Entrenador i jugadors són conscients de les dificultats del partit, però tots gaudeixen d'una bona dosis de moral i esperen aconseguir un resultat positiu i mantenir les esperances de pujar qualche lloc en la classificació.

Penyes

Almudaina, 3 - S'Actual, 1

Sánchez Esport, 5 - Almudaina, 5

Aquests dos resultats han permès a S'Almudaina assegurar-se un lloc a la primera divisió de penyes per l'any que ve.

Tot i la bona classificació final ara vénen els partits més interessants ja que dissabte dia 28 s'inicia la Copa Ajuntament en què S'Almudaina s'enfrontarà als millors equips de les dues divisions.

El primer partit de la Copa Ajuntament serà el dissabte dia 28 a les 16:00 a Ses Pesqueres.

Futbol Sala

Iniciació:

C. E. Sant Salvador, 3 - La Porciúncula, 3

Benjamins:

C. E. Sant Salvador, 2 - Son Oliva, 5

Hem de destacar l'excel·lent campanya de l'equip d'Iniciació, que en el seu primer any de participació es tuteja amb els grans del futbol-sala balear.

disposam de dos salons per celebrar-hi
els aconteixements més importants
**NOCES, COMUNIONS,
BATEJOS, i,
SOPARS ESPECIALS**

quintos, pandilles, esports, familiars, etc...

IT IMPORTANT:

SERVEI a DOMICILI

Avda. Ferrocarril, 14 - Artà - Tels. 83 62 48 - 83 58 96

(ens encarregam de tot)

Es Racó

Hi ha lectors que troben que les fotografies d'aquesta secció són excessivament antigues i que les dificultats per conèixer qui hi surt les resta interès. Totes les opinions són bones, i per això avui hi duim un retrat que, com a màxim tindrà uns vint-i-cinc anys. Els jovenets d'aleshores tots són ara respectables pares de família que comencen a tenir les preocupacions que, aleshores, devien tenir els seus. D'esquerra a dreta, drets a darrere: Jaume Alzina, Sunyer; Jaume Sureda, des Cabanells; Antoni Bisbal, Nyeco; Mateu Cantó, Clarito; Climent Obrador, Claret; Lluçà Mestre, Metxo; Pep Cabrer Fito; Mn. Antoni Gili (aleshores i ara pare de família espiritual); Miquel Mestre, Moló. Davant: Jaume Ginard, Cremat; E. Miquel Ferrer, Sarasate; Bartomeu Rosselló, Cinto; Antoni Ginard, de Ses Pastores; Lluís Gomila, Calet; Sebastià Ginard, Peix.

La foto està feta pel fotògraf local Jaume "Lluisset", al cel sia, davall la sacristia que aquesta pandilla havia adosat per representar-hi el sàinet "Nit de Morts".

ENDEVINETA de Pere Xim

Solució a la publicada:

Els Reis

Quaranta serien pocs
si els haguéssim de comptar.
No importa bravejar
com a Artà n'hi ha molts pocs,

es poden bé conservar
moltes coses també hi ha
que són més nostros que els trots

TORNAREM EL DIA 11/II